

Finanstilsynet
Århusgade 110
2100 København Ø

Anmeldelse af teknisk grundlag m.v.

I henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed skal det tekniske grundlag m.v. samt ændringer heri anmeldes til Finanstilsynet. Det skal anmeldes senest samtidig med, at grundlaget m.v. tages i anvendelse. I denne anmeldelse forstås ved forsikringselskaber: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato

30. april 2013

Forsikringselskabets navn

Bankpension

Overskrift

Forsikringselskabet angiver en præcis og sigende titel på anmeldelsen.

Sammenskrivning af det tekniske grundlag

Resume

Resuméet skal give et fyldestgørende billede af anmeldelsen.

Det samlede tekniske grundlag er vedlagt som bilag til anmeldelsen. Anmeldelsen består af redaktionelle ændringer ud over de ændringer, som er anmeldt samme dato med betegnelserne:

1. Nyt overskudsregulativ, bonusregulativ samt kontributionsgrupper
2. Ændring af krav til helbredsoplysninger ved optagelse og dækningsændring
3. Beregningsgrundlag for tre nye investeringsprofiler og ændringer i beregningsgrundlag som følge af lov om unisex og overgang fra livsvarig til ophørende invaliderente

Lovgrundlaget

Det angives, hvilket/hvilke nr. i § 20, stk. 1, anmeldelsen vedrører.

Anmeldelsen vedrører § 20, stk. 1, nr. 1-6.

Ikrafttrædelse

Dato for ikrafttrædelse angives.

Ikrafttrædelsesdatoen for denne anmeldelse er den 1. maj 2013.

Ændrer følgende tidligere anmeldte forhold

Forsikringselskabet angiver, hvilken tidligere anmeldelse eller anmeldelser nuværende anmeldelse ophæver eller ændrer.

Denne anmeldelse ændrer anmeldelsen "Integrering af de seneste anmeldelser i et nyt samlet teknisk grundlag med tilhørende satsbilag samt præcisering vedrørende sikkerhedstillæg af 26. september 2011" samt senere anmeldelser.

Anmeldelsens indhold med matematisk beskrivelse og gennemgang

Anmeldelsens indhold med analyser, beregninger m.v. på en så klar og præcis form, at de uden videre kan danne basis for en kyndig aktuars kontrolberegninger. Det skal oplyses, hvilken forsikringsklasse det anmeldte vedrører.

Anmeldelsen vedrører Forsikringsklasse 1.

Afsnit **1.3 BP12** er omskrevet uden indholdsmæssig ændring.

I afsnit **13 Udtrædelse** er referencerne til investeringsprofil udgået og erstattet af beregningsgrundlaget som samlende betegnelse med samme betydning.

I afsnit **14 Gruppeliv** er "*depotrenten for investeringsprofil 1*" erstattet "*med depotrenten for BP03*", hvilket skyldes, at der i sammenskrivningen er foretaget en forenkling af grupperingerne. Ændringen er uden betydning.

I afsnit **15.2 opgørelse af depotrente** er der tilsvarende sket en udskiftning af grupperne "*investeringsprofil 1 samt investeringsprofil 2,3 og 4*" med de samlende begreber "*BP03 og BP04*". Denne ændring går igen i flere efterfølgende afsnit ligeledes uden betydning.

Afsnit **15.5. Særlig redegørelse i henhold til Finanstilsynets krav af 30. november 2010** udgår, da det anses for at være knyttet til en historisk situation.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for forsikringstagerne
Forsikringsselskabet angiver de juridiske konsekvenser for forsikringstagerne. Er der ingen konsekvenser, anføres dette.

Der er ingen juridiske konsekvenser for forsikringstagerne.

Redegørelse for de økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne
Forsikringsselskabet angiver de økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne. Er der ingen konsekvenser, anføres dette. Hvis anmeldelsen vedrører § 20, stk. 1, nr. 1 - 5, i lov om finansiel virksomhed skal der endvidere redegøres for at de anmeldte forhold er betryggende og rimelige. Redegørelsen skal endvidere overholde kravene i § 3.

Der er ingen økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne for bestående aftaler.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for forsikringsselskabet
Forsikringsselskabet angiver de juridiske konsekvenser for forsikringsselskabet. Er der ingen konsekvenser, anføres dette. Kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 4 stk. 4."

Der er ingen juridiske konsekvenser for forsikringsselskabet.

Redegørelse for de økonomiske og aktuariemæssige konsekvenser for forsikringsselskabet
Forsikringsselskabet angiver de økonomiske og aktuariemæssige konsekvenser for forsikringsselskabet. Er der ingen konsekvenser, anføres dette. Kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 4 stk. 4."

Der er ingen økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne for bestående aftaler.

Navn

Angivelse af navn

Niels-Ole Ravn

Dato og underskrift

30. april 2013

Navn

Angivelse af navn

Carsten Anker Nielsen

Dato og underskrift

30. april 2013

Teknisk grundlag for Bankpension

1. maj 2013

Bankpension
Pensionskasse for finansansatte
Dirch Passers Allé 27, 4. sal
2000 Frederiksberg

Indholdsfortegnelse

0	Indledning	4
0.1	<i>Regler for indplacering</i>	4
0.2	<i>Sammenhæng til lov om finansiel virksomhed</i>	6
1	Risikoelementer	7
1.1	<i>BP03</i>	7
1.2	<i>BP04</i>	8
1.3	<i>BP12</i>	8
2	Rente	9
2.1	<i>Regler gældende for BP03</i>	9
2.2	<i>Regler gældende for BP04</i>	9
2.3	<i>Regler gældende for BP12</i>	10
3	Nettogrundlag	10
4	Bruttogrundlag - bidragsbetalt	10
5	Anvendte grundformer	11
6	Helbredsoplysninger	23
6.1	<i>Optagelse og genoptagelse</i>	23
6.2	<i>Tilvalg</i>	24
6.2.1	<i>Tilvalg af udvidet invaliditet den 1. januar 2008</i>	25
6.3	<i>Udtrædelse</i>	25
6.4	<i>Overførsler fra andet selskab</i>	25
6.5	<i>Helbredsoplysningernes betydning</i>	25
7	Bevarelse af rettigheder	25
8	Overførsler/Jobskifteaftalen	25
9	Øvrige indskud	25
9.1	<i>Almindelige indskud</i>	26
9.1.1	<i>Almindelige indskud fra alder 50</i>	26
9.1.2	<i>Indskud i forbindelse med optagelse af ny interessent</i>	26
9.2	<i>Indskud til afdækning af straks begyndende pensionsrettigheder</i>	27
9.3	<i>Indskud til afdækning af straks begyndende pensionsrettigheder med garanteret ydelse uden ret til bonus</i>	27
10	6 måneders forhøjet ægtefællepension	27

11	6 måneders forhøjet børnepension	27
12	Pension af ringe størrelse	27
13	Udtrædelse	27
13.1	<i>Opgørelse af udtrædelsesgodtgørelse .....</i>	<i>27</i>
13.2	<i>Skift fra BPO3 til BPO4.....</i>	<i>28</i>
13.3	<i>Kursværn .....</i>	<i>28</i>
14	Gruppeliv	29
14.1	<i>Beregning af præmie før omfordeling.....</i>	<i>29</i>
14.2	<i>Omfordeling af præmie .....</i>	<i>30</i>
14.3	<i>Opkrævningspræmie .....</i>	<i>30</i>
14.4	<i>Regnskab og bonusfond .....</i>	<i>30</i>
15	Overskudsregulativ	31
15.1	<i>Overordnet bonusgruppering .....</i>	<i>31</i>
15.2	<i>Opgørelse af depotrente .....</i>	<i>32</i>
15.3	<i>Opgørelse af 2. ordens risikopræmie.....</i>	<i>34</i>
15.4	<i>2. ordens administrationsomkostninger.....</i>	<i>34</i>
16	Beregning af bonus (bonusregulativ).....	35
17	Kontributionsprincipper	37
17.1	<i>Fordeling af realiseret resultat mellem grupper og egenkapital.....</i>	<i>37</i>
17.2	<i>Fordeling af realiseret resultat indenfor grupper .....</i>	<i>38</i>
17.3	<i>Negativt realiseret resultat efter bonus jf. § 8 i Bekendtgørelsen om kontributionsprincippet nr. 358 af 6.4.2010.....</i>	<i>40</i>
18	Opgørelse til markedsværdi	40
19	Afgiven genforsikring	44

*Bilag
Satsbilag*

0 Indledning

I dette afsnit beskrives reglerne for indplacering i Bankpension samt sammenhængen til lov om finansiel virksomhed nedenfor.

0.1 Regler for indplacering

På nuværende tidspunkt anvendes beregningsgrundlagene BP03, BP04 og BP12. BP03 er oprindeligt anmeldt den 1. januar 2003, mens BP04 oprindeligt er anmeldt den 1. oktober 2004. BP12 er anmeldt i december 2011, gældende pr. den 1. januar 2012, men er foreløbigt kun gældende for de medlemmer overført fra PALP (Pensionskassen for Arbejdernes Landsbanks Personale), som valgte at beholde deres gamle tilsagn.

Over for medlemmerne kommunikerer valgmuligheder i form af forsikringsdækninger og investeringsprofiler. De bagvedliggende beregningsgrundlag er indirekte styret af valget af investeringsprofil. Medlemmer på BP03 betegnes som medlemmer på investeringsprofil 1, idet aktiverne placeres ens for alle. Medlemmer på investeringsprofil 1 underopdeles i rentekontributionsgrupper i henhold til kontributionsreglerne, jf. afsnit 15.1.

BP03

Grundlaget er et garanteret grundlag, som dækker medlemmer optaget før 1. oktober 2004, som ikke er overført fra PALP og som ikke efterfølgende er overgået til BP04.

Medlemmer på BP03 betegnes som medlemmer på investeringsprofil 1. Hvis et medlem vælger sig ud af investeringsprofil 1, kan medlemmet ikke komme tilbage fraset efter invaliditet og dødsfald (for eventuelle ægtefæller og børn).

BP04

Pensionerne til medlemmer, der er optaget fra og med den 1. oktober 2004 beregnes på BP04, som er et betinget garanteret grundlag.

Medlemmer på dette grundlag kan vælge mellem følgende investeringsprofiler med følgende grundlagsrenter:

Investeringsprofil	Grundlagsrente
2 - Mellem risiko	0%
3 - Lav risiko	1%
4 - Høj risiko	-2%
5 - Meget lav risiko	1%
6 - Mellem risiko - Passiv investering*	0%
7 - Meget høj risiko	-10%

*) Indeksbaseret med få handler og dermed lave handelsomkostninger

Det er muligt at vælge imellem investeringsprofilerne én gang om måneden og altid pr. den første i næste måned.

Medlemmer, som ønsker deres pensionsopsparing overført fra BP03 til BP04, opgøres på dette grundlag og tiltræder dermed en aftale om en ugaranteret omskrivning til dette grundlag.

Medlemmer på dette grundlag som er blevet invalide samt ægtefælle- og børnepensionister efter medlemmer på dette grundlag, kan overføres til investeringsprofil 1 og dermed beregnes på BP03, såfremt de vælger det.

BP12

På grundlaget BP12 opgøres de medlemmer, som er overdraget fra PALP til Bankpension og som ved overdragelsen ønskede at beholde deres oprindelige produkter. BP12 er et garanteret grundlag. De medlemmer, der tilhører dette grundlag betegnes som værende i investeringsprofil 1.a.

Indplacering m.v.

Beregningsgrundlagenes risiko- og omkostningselementer er ens, men BP04 er et betinget grundlag og medlemmer på dette grundlag er gjort bekendt med, at ændringer i dødelighed m.m. kan indebære en nedsættelse af pensionen.

På BP04 videreføres et eventuelt negativt bonusbeløb til modregning i efterfølgende år, mens denne mulighed ikke er gjort gældende for BP03 og BP12.

For medlemmer optaget efter den 1. juli 1999 er alle obligatoriske ydelser samt alderspension regnet på unisexgrundlag.

Tilvalgsydelse valgt før 1. maj 2013 er regnet på kønsopdelt grundlag, bortset fra Midlertidigt tab af erhvervsevne (MTE), som defineres ud fra de forsikringselementer, den knytter sig til.

Tilvalgsydelse valgt fra 1. maj 2013 er regnet på unisex grundlag.

Nedenstående skema illustrerer denne opdeling for indplacering.

	Optaget før 1.7.1999	Optaget i perioden 1.7.1999-1.10.2004 ^{*)}	Optaget fra og med 1.10.2004 samt omvalg	VB medlemmer ^{**)}	PALP medlemmer ^{***)}
Tilvalgsydelse excl. MTE ¹⁾ valgt før 01-05-2013	BP03-kønsopdelt	BP03-kønsopdelt	BP04-kønsopdelt	BP03-kønsopdelt	Kan ikke tilvælges
MTE valgt før 01-05-2013	BP04-kønsopdelt	BP04	BP04	BP03-kønsopdelt	Kan ikke tilvælges
Tilvalgsydelse excl. MTE ¹⁾ valgt fra 01-05-2013	BP03-unisex	BP03-unisex	BP04-unisex	BP03-unisex	Kan ikke tilvælges
MTE valgt fra 01-05-2013	BP04-unisex	BP04-unisex	BP04-unisex	BP03-unisex	Kan ikke tilvælges
Obligatoriske ydelser	BP03-kønsopdelt	BP03-unisex	BP04-unisex	BP03-kønsopdelt	BP12-kønsopdelt og unisex

¹⁾ MTE er forkortelsen for "Midlertidigt tab af erhvervsevne".

^{*)} Ved overtagelse af et veldefineret pensionstilsagn til markedsværdi indplaceres medlemmet på samme måde som medlemmer, der er optaget i perioden 1. januar 2003 til 1. oktober 2004.

^{**)} VB medlemmer er medlemmer, der er optaget i forbindelse med opløsningen af pensionsafviklingskassen for tidligere funktionærer i Varde Bank.

^{***)} PALP medlemmer er medlemmer, der ved bestandsoverdragelsen valgte at beholde deres oprindelige produkter.

0.2 Sammenhæng til lov om finansiel virksomhed

Jævnfør § 20 i lov om finansiel virksomhed består det tekniske grundlag af følgende 7 dele, som er beskrevet nedenfor. Disse er anført i kursiv med en underliggende beskrivelse af, hvilke afsnit i det tekniske grundlag de vedrører.

1) De forsikringsformer, som selskabet agter at anvende.

Pensionskassen har koncession til Forsikringsklasse I.

2) Grundlaget for beregning af forsikringspræmier, tilbagekøbsværdier og fripolicer.

Dette er indeholdt i afsnit 1-5, 7 samt 9-14 nedenfor.

3) Regler for beregning og fordeling af realiseret resultat til forsikringstagerne og andre berettigede efter forsikringsaftalerne.

Dette er indeholdt i afsnit 15-17 nedenfor.

4) Selskabets principper for genforsikring, herunder beløbsgrænse.

Dette er indeholdt i afsnit 19 nedenfor.

5) Regler for, hvornår såvel de forsikringsøgende som forsikringstagerne skal afgive helbredsoplysninger til bedømmelse af risikoforholdene.

Dette er indeholdt i afsnit 6 nedenfor.

6) Grundlaget for beregning af livsforsikringshensættelser såvel for den enkelte forsikringsaftale som for selskabet som helhed.

Dette er indeholdt i afsnit 18 nedenfor.

7) Regler, hvorefter pensionsordninger med løbende udbetalinger tegnet eller aftalt som obligatoriske ordninger i et forsikringsselskab eller en pensionskasse kan overføres fra eller til selskabet i forbindelse med overgang til anden ansættelse eller i forbindelse med virksomhedsoverdragelse eller virksomhedsomdannelse.

Dette er indeholdt i afsnit 8 nedenfor og følger de af brancheforeningen anmeldte bestemmelser.

Herudover er der et satsbilag til det tekniske grundlag med angivelse af årets gang mht. anmeldelse af satser og løbende revision af det tekniske grundlag. Ud for alle satser er anført, hvilket afsnit i det tekniske grundlag de vedrører og deres sammenhæng til lov om finansiel virksomhed er dermed givet.

1 Risikoelementer

Nedenfor beskrives de risikoelementer, der anvendes i Bankpension på de forskellige grundlag.

G82 beregningsregler anvendes med de nedenfor beskrevne afvigelser.

Der gælder for unisexgrundlaget, at

$$c_x = 0,14 * 10^{-(x-26)*(x-26)/(9*(x-13))} \text{ (børnepension)}$$

samt at ægteskabshyppigheden, $g1_x$, er sat til

$$g1_x = 1 \text{ for } x \leq 65 \text{ og}$$

$$g1_x = g_x/g_{65} \text{ for } x > 65,$$

hvor g_x er ægteskabshyppigheden fra G82.

1.1 BP03

For grundlaget BP03 gælder følgende intensiteter:

Kønsopdelt grundlag – mænd:

$$\mu_x = 0,0005 + 10^{5,65 + 0,04 * x - 10} \text{ (død),}$$

$$\mu_x^{ai} = 0,00032 + 10^{4,42 + 0,060 * x - 10} \text{ (invaliditet) og}$$

$$\mu_x^{ai} = 0,000384 + 10^{4,499181 + 0,060 * x - 10} \text{ (udvidet invaliditet).}$$

Kønsopdelt grundlag – kvinder:

$$\mu_x = 0,0005 + 10^{5,49 + 0,04 * x - 10} \text{ (død),}$$

$$\mu_x^{ai} = 0,00048 + 10^{4,59609 + 0,060 * x - 10} \text{ (invaliditet) og}$$

$$\mu_x^{ai} = 0,000576 + 10^{4,675271 + 0,060 * x - 10} \text{ (udvidet invaliditet).}$$

Unisexgrundlag:

$$\mu_x = 0,0005 + 10^{5,57 + 0,04 * x - 10} \text{ (død),}$$

$$\mu_x^{ai} = 0,00040 + 10^{4,50805 + 0,060 * x - 10} \text{ (invaliditet),}$$

$$\mu_x^{ai} = 0,00048 + 10^{4,587231 + 0,060 * x - 10} \text{ (udvidet invaliditet) og}$$

$$\mu_x^{ks} = 10^{5,965 + 0,037 * x - 10} \text{ (kritisk sygdom).}$$

1.2 BP04

For grundlaget BP04 er alle risikointensiteter ved invaliditet, udvidet invaliditet samt kritisk sygdom uændrede i forhold til BP03. Risikointensiteterne ved død er også uændrede i forhold til BP03 for medlemmer, der er født før den 1. januar 1953. Dog er risikointensiteterne ved død ændret til følgende for medlemmer, der er født den 1. januar 1953 eller senere:

$$my(x) = a + 10^{(b + c*x - 10)},$$

hvor

$$\begin{aligned} a &= 0, \\ b &= 4,902 + 0,005 * \max(T - 1925; 0) \text{ og} \\ c &= 0,0489 - 0,00004 * (\max(T - 1910; 0) + \max(T - 1928; 0) + 2 * \max(T - 1944; 0)), \end{aligned}$$

hvor T er fødselsåret.

Alderen, x, beregnes ud fra det nuværende kalenderår, t, og fødselsåret, T, er afhængigt af, om grundlaget anvendes for kvinder, hvor $x = t - T - 4$, for unisex, hvor $x = t - T - 2$, eller for mænd, hvor $x = t - T$.

Giftesandsynligheder og ægtefællefordeling beregnes uændrede med fyx-tabeller svarende til BP03.

De enkelte risikointensiteter i grundlaget kan efterfølgende ændres, såfremt det kan konstateres, at de ikke længere er forsigtigt fastsat i forhold til de faktiske forhold.

Risikoen for MTE (midlertidigt tab af erhvervsevne) er 100 % af invaliderisikoen af ét års ydelse."

1.3 BP12

For grundlaget BP12 er alle risikointensiteter uændrede i forhold til BP04. Intensiteterne i makehamfunktionen er styret af fødselsårgangen. BP12 adskiller sig fra BP04 ved den dato, der angiver grænsen for, hvilke risikointensiteter ved død, der anvendes. I BP12 anvendes de fødselsårsspecifikke risikointensiteter ved beregningsmæssig fødselsdato fra 1. januar 1938 og senere.

2 Rente

I dette afsnit beskrives de regler, der er gældende for grundlagsrenten på de grundlag, der anvendes. Dvs. for grundlagene BP03, BP04 samt BP12.

2.1 Regler gældende for BP03

Grundlagsrenten er 2 % frem til den 31. marts 2011, hvorefter den er 1 %.

For medlemmer, der er optaget før den 1. januar 2001 anvendes en grundlagsrente på 3 % for bidrag og reserver gældende den 31. december 2000 med tillæg af de justeringer heraf, der er foretaget pr. 1. januar 2006 i forbindelse med udlodning af betinget bonus.

I de tilfælde hvor bidraget falder under niveauet gældende pr. 31. marts 2011 regnes efterfølgende bidragsstigninger på 1 %.

Ved aktualisering omregnes pensionsydelseerne til 3 % grundlagsrente for alle indtil den 31. december 2010, hvorefter der kun sker omregning for invalide-, ægtefælle- og børnepensionister.

2.2 Regler gældende for BP04

Medlemmer på dette grundlag kan vælge mellem følgende investeringsprofiler med følgende grundlagsrenter:

Investeringsprofil	Grundlagsrente
2 – Mellem risiko	0%
3 – Lav risiko	1%
4 – Høj risiko	-2%
5 – Meget lav risiko	1%
6 – Mellem risiko – Passiv investering*	0%
7 – Meget høj risiko	-10%

*) Indeksbaseret med få handler og dermed lave handelsomkostninger

Såfremt den maksimale grundlagsrente fastsat i henhold til Bekendtgørelse nr. 1369 af 8. december 2010 om grundlagsrente for livsforsikringsvirksomhed nedsættes, kan grundlagsrenterne for BP04 nedsættes.

Grundlagsrenten i investeringsprofil 2, 4 og 6 kan nedsættes med et sikkerhedstillæg, der er beskrevet nedenfor.

Definition af sikkerhedstillægget for investeringsprofil 2, 4 og 6

Hvis sikkerhedstillægget sættes til y % pr. 1. januar 20xx, betyder dette, at de udbetalte pensioner pr. 1. januar 20xx+1 kan nedreguleres med y % ud over det, der i forvejen er aftalt, at de kan nedsættes med.

Sikkerhedstillæggets størrelse vil til enhver tid bero på de faktiske fremadrettede omstændigheder og kan således ikke fastsættes ud fra historiske tab.

De fremadrettede omstændigheder vil tage afsæt i det aktuelle renteniveau, der er defineret ud fra 10-års renten på statsobligationer, samt de solvensstød bestyrelsen fastsætter begrundet i lovgivning eller krav fra Finanstilsynet.

Solvensstød fastsættes ud fra alle relevante risici og det samlede niveau for den sammenvejede risiko skal svare til den såkaldte 99,5 % fraktil, der er det forventede værste udfald over 200 år.

Sikkerhedstillægget kan maksimalt udgøre summen af følgende 5 elementer:

Manko i forhold til maksimal grundlagsrente	Defineres som forskellen imellem 1 % og 85 % af 60 % og den 10-årige diskonteringssats.
Rentefald i solvensscenariet	Defineres som 85 % af 60 % af solvensstødet på renten.
Aktiestød i solvensscenariet	Defineres som 1/20 af et aktiefald på solvensstødet på aktier gange aktieandelen.
Biometrisk stød i solvensscenariet	Defineres som 1/20 af reduktionen i bonuspotentiale ved det biometriske stød i forhold til den retrospektive hensættelse.
Bundfradrag	Fastsat til -1,2 %.

Sikkerhedstillægget er pr. 1. april 2011 sat til 0 %.

2.3 Regler gældende for BP12

For grundlaget BP12 er grundlagsrenten 1 %. I forbindelse med bestandsoverdragelsen fra PALP er der overdraget ydelser tegnet på hhv. 2 % og 3 %.

Der er ikke opsat sikkerhedstillæg for dette grundlag.

3 Nettogrundlag

Det kontinuerte nettobidrag bestemmes som forholdet mellem nettopassivet og bidragsbetalingsrenten, hvor begge er beregnet på tegningstidspunktet og hvor bidragsbetalingsrenten for etlivsforsikringer med bidragsfritagelse ved invaliditet er benyttet.

Der gælder, at nettoindskud = nettopassiv.

Endvidere gælder, at nettoreserve = nettopassiv - bidragsbetalingsrenten.

4 Bruttogrundlag - bidragsbetalt

Som udgangspunkt er det gældende, at bidragene indbetales månedligt forud. Dog er det også muligt, at bidragene indbetales månedligt bagud.

Den månedlige ratepræmie beregnes som: $0,95/12$.

Den hvilende pensionsret beregnes således, at nettopassivet bliver lig med nettoreserven.

5 Anvendte grundformer

Der anvendes de nedenfor beskrevne grundformer, som beregningsmæssigt er defineret med udgangspunkt i G82. Alle beregningsmæssige afvigelser fra G82 er anført.

For de medlemmer, der er optaget efter den 1. juli 1999 er alle obligatoriske ydelser samt al alderspension regnet på unisexgrundlag, og alle tilvalgsydelser er regnet på kønsopdelt grundlag indtil 1. januar 2013, hvor alle tilvalg regnes på unisex.

Nettopassiver uden kollektive elementer og uden invaliditetsydelser

---

Sumforsikringer

115	Ophørende livsforsikring
116	Opsat, ophørende livsforsikring
117	Etårig ophørende livsforsikring
125	Livsbetinget livsforsikring
126	Aktiv betinget livsforsikring
135	Simpel kapitalforsikring

Rateforsikringer

165	Ophørende livsforsikring i rater
175	Livsbetinget kapitalforsikring i rater
185	Simpel kapitalforsikring i rater

Renteforsikringer

210	Livsvarig livrente
211	Opsat livrente
213	Straks begyndende annuitet
215	Ophørende livrente
235	Arverente
236	Livsbetinget opsat arverente

Nettopassiver uden kollektive elementer, men med invaliditetsydelser

---

Renteforsikringer

415	Ophørende invaliderente
416	Ophørende invaliderente med ophørende risiko

Renteforsikring med midlertidigt tab af erhvervsevne (MTE)

418	Ophørende invaliderente med ophørende risiko med MTE
-----	--

Nettopassiver med kollektive elementer, men uden invaliditetsydelser

---

Renteforsikringer

810	Livsvarig kollektiv ægtefællepension
812	Livsvarig kollektiv ægtefællepension
813	Opsat livsvarig kollektiv ægtefællepension
814	Ophørende kollektiv ægtefællepension
816	10-årig kollektiv ægtefællepension

817	10-årig kollektiv ægtefællepension
818	Opsat 10-årig kollektiv ægtefællepension
819	Ophørende 10-årig kollektiv ægtefællepension
821	Ophørende 10-årig kollektiv ægtefællepension
822	Ophørende 10-årig kollektiv ægtefællepension
823	Livsvarig kollektiv ægtefællepension med ophørende risiko
824	10-årig kollektiv ægtefællepension med ophørende risiko
850	Kollektiv waisenrente
946	Kollektiv børnerente med udbetaling ved forsørgerens død eller alderspensionering

---

Nettopassiver med kollektive ydelser og med invaliditetsydelser

Renteforsikringer

900	Kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgerens død eller invaliditet (denne dækning er gruppeteriferet)
945	Kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgerens død, invaliditet eller alderspensionering

Aktiver

101	Præmiebetalingsrente uden præmiefritagelse ved invaliditet
102	Præmiebetalingsrente med præmiefritagelse ved invaliditet
103	Præmiebetalingsrente med præmiefritagelse ved invaliditet og MTE
104	Annuitet med MTE
105	Annuitet

Nettopassiver uden kollektive elementer og uden invaliditetsydelser

Sumforsikringer

115 Ophørende livsforsikring

$$S_{x+\theta}^d = 1, S_{x+n-}^d = 1, S_{x+n}^d = 0$$

$$K_{115}(x, n) = \frac{\bar{M}_x - \bar{M}_{x+n}}{D_x}$$

$$x+n \leq 80$$

116 Opsat, Ophørende livsforsikring

$$S_{x+n-}^d = 0, S_{x+n+\theta}^d = 1, S_{x+n+m-}^d = 1, S_{x+n+m}^d = 0, S_{x+n-}^{ai} = 0,$$

$$K_{116}(x, n, m) = \frac{\bar{M}_{x+n} - \bar{M}_{x+n+m}}{D_x}$$

$$x+n+m \leq 80$$

117 Etårig ophørende livsforsikring

Der betales en naturlig præmie, hvor nettoprisen er fastsat til $(\mu_{[x]} + \mu_{[x+1]})/2$ for ét år ad gangen og $[x]$ er medlemmets hele alder.

Risikointensiteterne svarer til pensionskassens 2. ordens risiko jf. afsnit 15.3 nedenfor.

125 Livsbetinget livsforsikring

$$S_{x+\theta}^d = 0, S_{x+n}^a = 1$$

$$K_{125}(x, n) = \frac{D_{x+n}}{D_x}$$

126 Aktivbetinget livsforsikring

$$S_{x+\theta}^d = 0, S_{x+n}^a = 1, S_{x+m-}^{ai} = 0,$$

$$K_{126}(x, n) = \frac{Da_m D_{x+n}}{Da_x D_m}$$

$$x + n \leq 65, x < m, m=60$$

For $x > m$ gælder formelen for grundform 125.

135 Simpel kapitalforsikring

$$S_{x+\theta}^d = K_{135}(x, n), S_{x+n}^a = 1, S_{x+\theta}^{ai} = K_{135}(x, n)$$

$$K_{135}(x, n) = v^{n-x}$$

Rateforsikringer**165 Ophørende livsforsikring i rater**

$$S_{x+\theta}^d = \bar{a}_{\overline{g}|}, S_{x+n-}^d = \bar{a}_{\overline{g}|}, S_{x+n}^d = 0$$

$$K_{165}(x, n) = \bar{a}_{\overline{g}|} \frac{\bar{M}_x - \bar{M}_{x+n}}{D_x}$$

$$x+n \leq 80$$

175 Livsbetinget kapitalforsikring i rater

$$S_{x+\theta}^d = 0, S_{x+n}^a = \bar{a}_{g|}, S_{x+\theta}^{ai} = K_{175}(x, n)$$

$$K_{175}(x, n) = K_{125}(x, n) v^{n-x} \bar{a}_{g|}$$

185 Simpel kapitalforsikring i rater

$$S_{x+\theta}^d = K_{185}(x, n), S_{x+n}^a = \bar{a}_{g|}, S_{x+\theta}^{ai} = K_{185}(x, n)$$

$$K_{185}(x, n) = v^{n-x} \bar{a}_{g|}$$

Renteforsikringer

210 Livsvarig livrente

$$S_{x+\theta}^d = 0$$

$$K_{210}(x) = \bar{a}_x$$

211 Opsat livrente

$$S_{x+\theta}^d = 0, S_{x+n} = \bar{a}_{x+n}$$

$$K_{211}(x, n) = \frac{\bar{N}_{x+n}}{D_x}$$

213 Straks begyndende annuitet

$$S_{x+n} = \bar{a}_{\overline{21-x}|}, S_{x+\theta}^d = 0, S_{x+\theta}^i = 0$$

$$K_{213}(x) = \bar{a}_{\overline{21-x}|}$$

215 Ophørende livrente

$$n = 0, S_{x+\theta} = \bar{a}_{x:m|}, S_{x+\theta}^d = 0, S_{x+\theta}^i = 0$$

$$K_{215}(x, m) = \frac{\bar{N}_x - \bar{N}_{x+m}}{D_x}$$

235 Arverente

$$S_{x+\theta}^d = \bar{a}_{(n-\theta)^-}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{235}(x, n) = \bar{a}_n - \bar{a}_{x+n}$$

$$x+n < 80$$

236 Livsbetinget opsat arverente

$$S_{x+\theta}^d = \bar{a}_{(n-\theta)^-}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{236}(x, n) = \frac{D_{65}}{D_x} K(x, n) \quad , \text{ hvis } x \leq 65$$

$$K_{236}(x, n) = K_{235}(x, 75 - x) \quad , \text{ hvis } x > 65$$

Nettopassiver uden kollektive elementer, men med invaliditetsydelse**Renteforsikringer****415 Ophørende invaliderente**

$$S_{x+\theta}^{\text{ad}} = 0, \quad S_{x+\theta}^{\text{ai}} = \frac{N_x - N_{65}}{D_x}, \quad S_{x+n}^{\text{a}} = 0$$

$$K_{415} \left(\begin{matrix} \text{a} \\ x, n \end{matrix} \right) = \frac{N_x - N_{65}}{D_x} - \frac{N_x^{\text{a}} - N_{65}^{\text{a}}}{D_x^{\text{a}}}$$

$$x + n \leq 67$$

416 Ophørende invaliderente med ophørende risiko

$$S_{x+\theta}^{\text{ad}} = 0, \quad S_{x+\theta}^{\text{ai}} = \frac{N_x - N_{67}}{D_x}, \quad S_{x+n}^{\text{a}} = 0$$

$$K_{416} \left(\begin{matrix} \text{a} \\ x, n \end{matrix} \right) = \frac{N_x - N_{67}}{D_x} - \frac{N_x^{\text{a}} - N_{65}^{\text{a}}}{D_x^{\text{a}}} - \frac{D_{65}^{\text{a}}}{D_x^{\text{a}}} \frac{N_{65} - N_{67}}{D_{65}}$$

$$x + n \leq 67$$

Renteforsikring med midlertidigt tab af erhvervsevne (MTE)

418 Ophørende invaliderente med MTE

$$S_{x+\theta}^{\text{ad}} = 0, \quad S_{x+\theta}^{\text{ai}} = S_{x+\theta}^{\text{ai416}} + 1_{x < 60}, \quad S_{x+n}^{\text{a}} = 0$$

$$K_{418} \left(\begin{matrix} a \\ x, n \end{matrix} \right) = K_{416} \left(\begin{matrix} a \\ x, n \end{matrix} \right) + \frac{M_x^{\text{ai}} - M_{60}^{\text{ai}}}{D_x^{\text{a}}}$$

$$x + n \leq 67$$

Nettopassiver med kollektive elementer, men uden invaliditetsydelsler

---

Renteforsikringer

810 Livsvarig kollektiv ægtefællepension

$$\begin{aligned} n \rightarrow \infty, \quad S_{x+\theta}^d &= g_{x+\theta} \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x+\theta) \cdot \bar{a}'_{\eta} d\eta \\ &= g_{x+\theta} \cdot \bar{a}'_{\eta_{x+\theta}} \end{aligned}$$

$$S_{x+\theta}^{\text{ai}} = K_{812}$$

$$K_{812}(x) = \int_0^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g_{x+\theta} d\theta \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x+\theta) \bar{a}'_{\eta} d\eta,$$

Hvor $g_{x+\theta}$ er ægteskabshyppigheden fra G82.

812 Livsvarig kollektiv ægtefællepension

$$\begin{aligned} n \rightarrow \infty, \quad S_{x+\theta}^d &= g1_{x+\theta} \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x+\theta) \cdot \bar{a}'_{\eta} d\eta \\ &= g1_{x+\theta} \cdot \bar{a}'_{\eta_{x+\theta}} \end{aligned}$$

$$S_{x+\theta}^{\text{ai}} = K812$$

$$K_{812}(x) = \int_0^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g1_{x+\theta} d\theta \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x+\theta) \bar{a}'_{\eta} d\eta$$

hvor $g1_x = \begin{cases} 1 & \text{for } x \leq 65 \\ \frac{g_x}{g_{65}} & \text{for } x > 65 \end{cases}$, hvor g_x er ægteskabshyppigheden fra G82.

Symboler med I er beregnet med forsørgedes normal dødelighed.

813 Opsat livsvarig kollektiv ægtefællepension

$$n \rightarrow \infty, \quad S_{x+\theta}^d = 0$$

$$S_{x+\theta}^{ai} = 0$$

$$K_{813}(x,u) = \frac{D_{65}}{D_x} K_{812}(65)$$

Grf. 813

Dækker fra alder 65, hvis medlemmet er i live. Bruges kun ved aldre mindre end 65, idet grundformen overgår til en grf. 812 ved alder 65. "Læner" sig op ad alderspensionen.

814 Ophørende kollektiv ægtefællepension

$$n = 0, \quad S_{x+\theta}^d = g1_x \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x) \cdot \bar{a}'_{\eta} d\eta$$

$$= g1_x \cdot \bar{a}'_{\eta}$$

$$S_{x+\theta}^{ai} = K_{812}$$

$$K_{814}(x,u) = K_{812}(x) - K_{813}(x)$$

Grf.814

Dækker fra ALDER og frem til alder 65, hvor den dækningsmæssigt bortfalder. Udbetales livsvarigt.

816 10-årig kollektiv ægtefællepension

$$n \rightarrow \infty, \quad S_{x+\theta}^d = g_t \cdot a10_t$$

$$S_{x+\theta}^{ai} = K_{817}$$

$$K_{817}(x) = \int_x^{\infty} \frac{D_t}{D_x} \mu_t \cdot g_t \cdot a10_t dt,$$

$$\text{hvor } a10_t = \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x+\theta) \frac{\bar{N}_{\eta} - \bar{N}_{\eta+10}}{D_{\eta}} d\eta$$

og g_x er ægteskabshyppigheden fra G82.

Grf. 816
Dækker livsvarigt, men med en udbetalingsperiode på 10 år.

817 10-årig kollektiv ægtefællepension

$$n \rightarrow \infty, S_{x+\theta}^d = g_1 a10_t$$

$$S_{x+\theta}^{ai} = K_{817}$$

$$K_{817}(x) = \int_x^{\infty} \frac{D_t}{D_x} \mu_t g_1 a10_t dt$$

$$\text{hvor } a10_t = \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x+\theta) \frac{\bar{N}_\eta - \bar{N}_{\eta+10}}{D_\eta} d\eta$$

$$\text{og } g1_x = \begin{cases} 1 & \text{for } x \leq 65 \\ g_x & \text{for } x > 65 \end{cases} \text{ hvor } g_x \text{ er ægteskabshyppigheden fra G82.}$$

Grf. 817
Dækker livsvarigt, men med en udbetalingsperiode på 10 år.
Tegnes ikke, men anvendes alene ved udsættelser efter alder 65 (afløser grf. 818).

818 Opsat 10-årig kollektiv ægtefællepension

$$n \rightarrow \infty, S_{x+\theta}^d = S_{x+\theta}^{ai} = 0$$

$$K_{818}(x,u) = \frac{D_{65}}{D_x} K_{817}(65)$$

Grf. 818
Dækker fra alder 65, hvis medlemmet er i live.
Bruges kun ved aldre mindre end 65, idet grundformen overgår til en grf. 817 ved alder 65. "Læner" sig op ad alderspensionen.

819 Ophørende 10-årig kollektiv ægtefællepension

$$n = 0, S_x^d = g1_x \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x) \cdot \bar{a}'_{\eta:10|} d\eta = g1_t a10_t$$

$$S_{x+\theta}^{ai} = K_{817}$$

$$K_{819}(x,u) = K_{817}(x) - K_{818}(x)$$

Grf. 819

Dækker fra ALDER og frem til alder 65, hvor den dækningsmæssigt bortfalder. Udbetales i 10 år fra dødsfaldet.

821 Ophørende 10-årig kollektiv ægtefællepension

$$n = 0, \quad S_x^d = g1_x \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x) \cdot \bar{a}'_{\eta:\overline{10}|} d\eta$$

$$S_{x+\theta}^{ai} = K_{822}$$

$$K_{821}(x,u) = K_{817}(x) - \frac{D_{67}}{D_x} K_{817}(67) - \frac{D_{65}^a}{D_x^a} \left(K_{817}(65) - \frac{D_{67}}{D_{65}} K_{817}(67) \right)$$

Grf. 821

Dækker fra ALDER og frem til alder 67. Mellem 65 og 67 dækkes kun, hvis medlemmet er invalid. Dvs. anvendes til at afdække grf. 416 rent ÆP-mæssigt.

822 Ophørende 10-årig kollektiv ægtefællepension

$$n = 0, \quad S_x^d = g1_x \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x) \cdot \bar{a}'_{\eta:\overline{10}|} d\eta$$

$$K_{822}(x,u) = K_{817}(x) - \frac{D_{67}}{D_x} K_{817}(67)$$

Grf. 822

Dækker fra ALDER og frem til alder 67. Bruges ikke, men er en variant af grf. 819 blot med et andet udløb.

823 Livsvarig kollektiv ægtefællepension med ophørende risiko

$$\begin{aligned} n = 0, \quad S_{x+\theta}^d &= g1_x \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x) \cdot \bar{a}'_{\eta} d\eta \\ &= g1_x \cdot \bar{a}'_{\eta} \end{aligned}$$

$$S_{x+\theta}^{ai} = K_{823}$$

$$K_{823}(x,u) = K_{812}(x) - \frac{D_m}{D} K_{812}(M)$$

Grf. 823

Dækker fra ALDER og frem til alder M, hvor den dækningsmæssigt bortfalder. Udbetales livsvarigt. M er alderen, hvor grf. 215 udløber.

824 10-årig kollektiv ægtefællepension med ophørende risiko

$$S_{x+\theta}^d = g1, a10,$$

$$S_{x+\theta}^{ai} = K_{824}$$

$$K_{824}(x) = K_{817}(x) - \frac{D_m}{D_x} K_{817}(M)$$

Grf. 824

Dækker fra ALDER og frem til alder m, hvor den dækningsmæssigt bortfalder. Udbetales i 10 år. M er alderen, hvor grf. 215 udløber.

850 Kollektiv waisenrente

Her betegner r ophørsalderen for waisenrenten, hvor $r \leq 24$. Waisenrenten ophører dog senest ved det enkelte barns død.

$$\begin{aligned} n \rightarrow \infty, S_{x+\theta}^d &= w \cdot \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau \\ &= w \cdot {}_rS_{x+\theta} \end{aligned}$$

$w = 0,05$ for mænd og $0,30$ for kvinder.

$$\begin{aligned} K_{850}(x, r) &= \int_0^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} d\theta \cdot w \cdot \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau \\ &= w \cdot K_{840}(x, r) \end{aligned}$$

946 Kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgerens død eller alderspensionering

Her betegner r ophørsalderen for børnerenten, hvor $r \leq 24$. Børnerenten ophører dog senest ved det enkelte barns død. Børnedødeligheden forudsættes at være 0.

Der gælder, at $x+n$ er forsørgerens alder ved alderspensioneringen, $x+n \leq 70$. n er $\max(67, x+1)$.

$$\begin{aligned} S_{x+\theta}^d &= \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \bar{a}_{\tau} d\tau \\ &= {}_rS_{x+\theta} \end{aligned}$$

$$S_{x+\theta} = \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \bar{a}_{\tau} d\tau$$

$$= {}_r S_{x+\theta}$$

$$K_{946}(x, n) = \int_0^n \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \mu_{x+\theta} d\theta \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \bar{a}_{\tau} d\tau + \frac{D_{x+n}}{D_x} \int_0^r c_{\tau-r+x+n} \bar{a}_{\tau} d\tau$$

Nettopassiver med kollektive ydelser, og med invaliditetsydelsler

---

Renteforsikringer

- 900 Kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgerens død eller invaliditet (denne dækning er gruppetafiferet)**

Prisen er fastsat til 300 kr. pr. 10.000 inkl. tekniske omkostninger.

- 945 Kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgerens død, invaliditet eller alderspensionering**

Her betegner r ophørsalderen for børnerenten, hvor $r \leq 24$. Børnerenten ophører dog senest ved det enkelte barns død. Børnedødeligheden forudsættes at være 0.

Det gælder, at $x+n$ er forsørgerens alder ved alderspensioneringen, $x+n \leq 67$.

$$S_{x+\theta}^{\text{ad}} = \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau$$

$$= {}_r S_{x+\theta}$$

$$S_{x+\theta}^{\text{ai}} = \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau$$

$$= {}_r S_{x+\theta}$$

$$S_{x+n}^{\text{a}} = \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau$$

$$= {}_r S_{x+\theta}$$

$$K_{945}(\overset{a}{x}, n, r) = \int_0^n \frac{D_{x+\theta}^a}{D_x^a} \cdot (\mu_{x+\theta}^{ad} + \mu_{x+\theta}^{ai}) d\theta \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau$$

$$+ \frac{D_{x+n}^a}{D_x^a} \cdot \int_0^r c_{\tau-r+x+n} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau$$

Aktiver

---

101 Præmiebetalingsrente uden præmiefritagelse ved invaliditet

$$S_{x+\theta}^{ad} = 0, \quad S_{x+\theta}^{ai} = 0, \quad S_{x+n}^a = 0$$

$$K_{101}(x, n) = \frac{\bar{N}_x - \bar{N}_{x+n}}{D_x}$$

102 Præmiebetalingsrente med præmiefritagelse ved invaliditet

$$S_{x+\theta}^{ad} = 0, \quad S_{x+\theta}^{ai} = 0, \quad S_{x+n}^a = 0$$

$$K_{102}(x, n) = \frac{\bar{N}_x^a - \bar{N}_{x+n}^a}{D_x^a}$$

103 Præmiebetalingsrente med præmiefritagelse ved invaliditet og MTE

$$S_{x+\theta}^{ad} = 0, \quad S_{x+\theta}^{ai} = -1_{x < 60}, \quad S_{x+n}^a = 0$$

$$K_{103}(x, n) = \frac{\bar{N}_x^a - \bar{N}_{x+n}^a}{D_x^a} - \frac{M_x^{ai} - M_{60}^{ai}}{D_x^a}$$

104 Annuitet med MTE

$$S_{x+\theta}^{ad} = 0, \quad S_{x+\theta}^{ai} = -1_{x < 60}, \quad S_{x+n}^a = 0$$

$$K_{104}(x, n) = \bar{a}_{\overline{n-x}|} - \frac{M_x^{ai} - M_{60}^{ai}}{D_x^a}$$

105 Annuitet

$$S_{x+\theta}^{ad} = 0, \quad S_{x+\theta}^{ai} = 0, \quad S_{x+n}^a = 0$$

$$K_{105}(x, n) = \bar{a}_{\overline{n-x}|}$$

Ægtefæller og samlevere

Ægtefællepensioner kan også udbetales til begunstigede personer, som opfylder følgende krav:

- Den begunstigede skal være en person, medlemmet kan gifte sig med.
- Medlemmet og den begunstigede skal have fælles folkeregisteradresse på tidspunktet for indsættelsen af den begunstigede.
- Medlemmet og den begunstigede skal have boet sammen i minimum to år.

Beregnete pensioner

De beregnede pensioner består af de pensionsydelse, som indgår i tarifieringen. Størrelsen af disse er fastsat ved ækvivalensmetoden svarende til G82-grundlagets beregningsformler.

Ud over de beregnede pensioner, hvor størrelsen er betinget eller ubetinget garanteret, kan medlemmerne tilvælge ugaranterede pensionsydelse betalt af bonusbeløbet (defineret i afsnit 16) eller betalt af pensionsordningens nettoreserve ved en årlig eller månedlig nedsættelse af de beregnede pensioner.

Ugaranterede pensionsydelse kan være gruppeforsikringer eller andre supplerende tilvalgte pensionsydelse, hvilket til enhver tid fremgår af pensionsoversigten.

Præmiefritagelse på bidrag til ratepension

Ved tilkendelse af præmiefritagelse på bidrag til ratepension anvendes reservespringet til etablering af grundform 175 i stedet for 185. Samtidig opsættes grundform 165 som en lineært frem til alder 65 voksende depotsikring af depotet på grundform 175.

6 Helbredsoplysninger

I dette afsnit beskrives, hvilke helbredsoplysninger der anvendes i Bankpension i forskellige situationer.

6.1 Optagelse og genoptagelse

Der er ingen helbredsoplysninger ved optagelse og genoptagelse.

Et nyoptaget medlem er omfattet af

- Ekstrasikring ved død.
- Gruppelivssum ved død på op til 1.348.339,24 mio. kr. (Dette beløb er gældende fra den 1. april 2011 og reguleres efter løntrin 31).
- Ophørende invalidepension på 50% af gagen ved tab af erhvervsevnen på 50 % eller mere. Medlemmer, der er fyldt 55 år ved optagelsen, kan vælge en ophørende invalidepension af samme størrelse som den beregnede livsvarige alderspension ved 65 år.
- Dækning ved midlertidigt tab af erhvervsevne (MTE) ved tab af erhvervsevnen på 50 % eller mere.
- Gruppelivsdækning ved kritisk sygdom

6.2 Tilvalg

Der kræves helbredsoplysninger i følgende tilfælde:

- Valg af invalidepension på mere end 50% af gagen senere end 6 måneder efter optagelse i pensionskassen.
- Valg af gruppelivssum ved død på mere end 5 mio. kr.
- Valg af højere gruppelivssum ved død senere end 6 måneder efter optagelse i pensionskassen og med en sum højere end den gældende sum ved optagelse
- Valg af højere dækning ved kritisk sygdom senere end 6 måneder efter optagelse i pensionskassen
- Valg af højere ægtefælle-/samleverpension senere end 6 måneder efter optagelse i pensionskassen
- Tilvalg af børnepension senere end 6 måneder efter optagelse i pensionskassen og uden, at det er i forbindelse med fødsel.
- Tilvalg af ekstrasikring ved død senere end 6 måneder efter optagelse i pensionskassen

Tilvalg træder først fuldt i kraft efter en klausulperiode i følgende tilfælde:

- Valg af gruppelivssum ved død på op til 5 mio. kr. inden for 6 måneder efter optagelse i pensionskassen (2 år)
- Valg af højere dækning ved kritisk sygdom inden for 6 måneder efter optagelse i pensionskassen (2 år)
- Valg af ægtefælle-/samleverpension på mere end 50% af gagen inden for 6 måneder efter optagelse i pensionskassen (2 år)
- Hvis den månedlige indbetaling på det tidspunkt, hvor medlemmet er berettiget til præmiefritagelse, over en 2 årig periode er steget med mere end 10 % for den del af bidragsforøgelsen, som ikke kan tilskrives anciennitet, udnævnelse eller generelle overenskomstmæssige stigninger (2 år)

Tilvalg træder først fuldt i kraft efter en klausulperiode i følgende tilfælde, såfremt valgene foretages senere end 6 måneder efter optagelse i pensionskassen:

- Valg af højere invalidepension på op til 50% af gagen (4 år)
- Valg af svagere tilkendelseskriterium (4 år)
- Valg af midlertidigt tab af erhvervsevne (MTE) (4 år)
- Valg af højere gruppelivssum ved død op til gældende sum ved optagelse (2 år)

Der kan i indtil 6 måneder efter indgåelse af ægteskab tilvælges en ægtefælle-/samleverpension på op til 50 % af gagen uden afgivelse af helbredsoplysninger. Der er en særlig 6-måneders karens på dækningen for dette tilvalg.

Der kan i indtil 6 måneder efter en fødsel tilvælges en børnepension uden afgivelse af helbredsoplysninger. Der er en særlig 6-måneders karens på dækningen for dette tilvalg.

6.2.1 Tilvalg af udvidet invaliditet den 1. januar 2008

Ved det generelle tilbud den 1. januar 2008 til alle medlemmer om tilvalg af dækningen til udvidet invaliditet, blev der anvendt en individuel rask og arbejdsdygtighedserklæring.

6.3 Udtrædelse

Der afgives ikke helbredsoplysninger ved udbetaling af udtrædelsesgodtgørelse.

6.4 Overførsler fra andet selskab

Ved overførsel fra andet selskab i henhold til jobskifteaftalen, accepteres en årlig invalidepension og en dødsdækning af samme størrelse som i det afgivne selskab, selv om der ikke er afgivet helbredsoplysninger i det afgivende selskab.

Dette gælder også ved overførsel fra andet selskab i forbindelse med etablering af ny interessant herunder udvidelse af medarbejdergruppen for bestående interessenter. Såfremt tilslutningsaftalen er frivillig for bestående medlemmer, kan der kræves en individuel rask og arbejdsdygtighedserklæring, når tilslutningen skønnes at være under 50 % eller en fælles rask og arbejdsdygtighedserklæring, når tilslutningen skønnes at være over 50 %.

Oplysninger om skærper eller klausuler i afgivende selskab skal indhentes og kan give anledning til, at der skal afgives nye helbredsoplysninger.

6.5 Helbredsoplysningernes betydning

Helbredsoplysningerne vurderes i henhold til bedømmelsesforeningens retningslinjer.

Op til I2, D2 antages på normale vilkår. Bedømmelser herover giver afslag.

Der anvendes ikke klausuler ved nytegning. I forbindelse med overførsler kan eventuelle klausuler blive videreført eller medføre et afslag.

7 Bevarelse af rettigheder

I op til 12 måneder efter en fratrædelse bevares risikodækningerne. I denne periode bestemmes nettoreserven måned for måned via en kontofremføring ud fra de ved fratrædelsen gældende dækninger. Hvis nettoreserven bliver negativ, ydes et tilskud svarende til denne.

Hvis nettoreserven bliver mindre end 10.000 kr., kan denne efter 12 måneders fratræden blive udbetalt.

8 Overførsler/Jobskifteaftalen

Pensionskassen følger hhv. Jobskifte- og Virksomhedsomdannelsesaftalen gældende pr. den 1. december 2011.

9 Øvrige indskud

I dette afsnit beskrives reglerne for de forskellige former for indskud, der findes i Bankpension.

9.1 Almindelige indskud

I Bankpension anvendes indskud som overførsler.

Indskud, der ikke sker i henhold til overførelsesaftalen ved jobskifte, behandles efter følgende regler, der er beskrevet nedenfor.

Hvert medlem har ved indskud ét omkostningsfrit bundfradrag på 50.000 kr., som bortfalder ved alder 50.

Indskud efter fradrag af bundfradrag reduceres med 5 % indtil alder 50 jævnfør afsnit 9.1.1 nedenfor.

Der beregnes et gebyr på 250 kr. pr. indskud, dog således at gebyret først beregnes, når bundfradraget er anvendt.

9.1.1 Almindelige indskud fra alder 50

Fra alder 50 anvendes i stedet for fradraget på 5 % i afsnit 9.1 ovenfor følgende skala:

Aldersgruppe	Frdrag indtil den 31. december 2008	Frdrag fra den 1. januar 2009
50-52	8 %	5 %
53-55	10 %	6 %
56-58	12 %	6 %
59-61	14 %	6 %
62-64	16 %	6 %
65-	18 %	6 %

9.1.2 Indskud i forbindelse med optagelse af ny interessent

I op til 6 måneder efter optagelse af en ny interessent kan bestående pensionsaftaler overføres til Bankpension til et reduceret fradrag opgjort i henhold til én af følgende tre modeller:

1. 2,5 % af beløb over 100.000 kr. uanset alder.
2. Hvis aftalen er begrænset, så den ikke omfatter bestående pensionsaftaler for ansatte over en given alder x , så er satsen lavere, nemlig 5 % - 0,5 % gange $(65 - x)$, hvor x ikke kan være mindre end 55.
3. Hvis det vurderes, at mere end 25 % af depoterne målt i kr. tilhører personer fyldt 60 år, så fastsættes fradraget til: 0 % hvis alder er under 50 år, 5 % af beløb over 100.000 kr., hvis alder er større end eller lig med 50 år og mindre end 60 år, og 10 % af beløb over 100.000 kr., hvis alder er større end eller lig med 60 år.

Bortset herfra gælder samme bestemmelser som for almindelige indskud.

De ovenstående satser var indtil den 1. januar 2009 det dobbelte.

9.2 Indskud til afdækning af straks begyndende pensionsrettigheder

Ved denne type indskud fradrages der 5 % plus summen af årets satser for solvens- og engangstillæg. Disse satser fremgår i satsbilaget under afsnittet "Supplerende satser for udlodning af overskudsformue".

9.3 Indskud til afdækning af straks begyndende pensionsrettigheder med garanteret ydelse uden ret til bonus

Ved denne type indskud gælder der, at bruttoindskud = nettoindskud = markedsværdi på overtagelsestidspunktet.

10 6 måneders forhøjet ægtefællepension

Den forhøjede ægtefællepension, der udbetales de første 6 måneder, betales over driften og indgår ikke i beregningsgrundlaget.

11 6 måneders forhøjet børnepension

Den forhøjede børnepension, der udbetales de første 6 måneder, betales over driften og indgår ikke i beregningsgrundlaget.

12 Pension af ringe størrelse

Hvis den årlige pension er mindre end beløbsgrænsen for skattekode 6, kan kapitalværdien (=nettoreserven) udbetales.

13 Udtrædelse

Udgangspunktet for beregning af udtrædelsesgodtgørelse er medlemmets depot.

Såfremt der ved opgørelse af pensionskassens hensættelser er foretaget en nedskrivning af bonuspotentialet på fripolice, aktiveres kursværet. Dette anmeldes i satsbilaget under afsnittet "Satser vedrørende aktivering af kursværn".

Såfremt pensionskassens risikoforhold tilsiger det, kan der fratrækkes et procentuelt månedligt forud.

For udtrædelser, der ikke er omfattet af jobskifteordningen fratrækkes et gebyr, der er anmeldt som en sats i satsbilaget under afsnittet "Administration og risiko". Gebyret kan dog højst være 2 % af depotet.

13.1 Opgørelse af udtrædelsesgodtgørelse

BP03

Medlemmer på BP03, der udtræder i løbet af regnskabsåret, får bonus på basis af årets foreløbige bonussatser, i det omfang, at der ikke er endelige bonussatser på udtrædelsestidspunktet. Den tildelte bonus er dermed endelig.

Såfremt det er tilfældet, at bonus er negativt, så nulstilles beløbet.

Hvis der er nedskrevet på bonuspotentiallet på fripolice og kursværet er ikraftsat, så fradrages et kursværet, der er defineret i afsnit 13.3 nedenfor.

BP04

Medlemmer, der udtræder i løbet af regnskabsåret, får bonus på basis af årets foreløbige bonussatser, i det omfang, at der ikke er endelige bonussatser på udtrædelsestidspunktet. Den tildelte bonus er dermed endelig.

Såfremt det er tilfældet, at bonus er negativt, så nulstilles beløbet ikke, men fradrages som et kursværet, således at det i praksis er depotet, der danner grund for opgørelsen af udtrædelsesgodtgørelsen.

Ved overførsler i henhold til afsnit 8 ovenfor, (Overførsler/Jobskifteaftalen), opkræves der ikke kursværet, med mindre kursværet for BP03 er aktiveret.

BP12

Medlemmer, der udtræder i løbet af regnskabsåret, får bonus på basis af årets foreløbige bonussatser, i det omfang, der ikke er endelige bonussatser på udtrædelsestidspunktet. Den tildelte bonus er dermed endelig.

Såfremt det er tilfældet, at bonus er negativt, så videreføres beløbet og fratrækkes ved udtrædelse.

Hvis der er nedskrevet på bonuspotentiallet på fripolicydelser, og kursværet er ikraftsat, så fradrages et kursværet, der er defineret i afsnit 13.3 nedenfor.

13.2 Skift fra BP03 til BP04

Ved et skift fra BP03 til BP04 overføres depotet med fradrag/tillæg af udligningsprocenten (se afsnit 15.2 nedenfor), dog justeret således, at udligningsprocenter i mellem -1,5 % og 1,5 % sættes til 0.

13.3 Kursværet

BP03

Kursværet for BP03 træder i kraft, når det kollektive bonuspotentiallet er opbrugt og der er nedskrevet på bonuspotentiallet på fripolice.

Kursværet beregnes ud fra den korrigerede udligningsprocent (se afsnit 15.2 nedenfor), som er udligningsprocenten forrige måned reduceret med gennemsnittet af udligningsprocenten primo og ultimo den måned, hvor det kollektive bonuspotentiallet blev opbrugt. Såfremt stigende afkast genskaber et kollektivt bonuspotentiallet, ophæves kursværet og dette anmeldes.

For pensionsordninger oprettet før den 1. januar 2003, omfatter kursværet maksimalt den tilskrevne betingede bonus fra og med 2002 med tillæg af efterfølgende forrentning.

BP04

Kursværet for BP04 opgøres som garantitilskuddet, dvs. forskellen imellem den retrospektive hensættelse og depotet.

BP12

Kursværet for BP12 opgøres som den maksimale værdi af hhv. nul og (nedskrivningen i bonuspotentialet på fripolice minus den negative bonus) divideret med (den retrospektive hensættelse minus den negative bonus).

14 Gruppeliv

Pensionskassens gruppelivsordninger omfatter en objektivt afgrænset kreds af medlemmer. Dækninger ved gruppeliv er risikodækninger, hvor dækningerne ophører ved en given alder. Dækningsbeløbene kan være med en vis valgmulighed for det enkelte medlem. Præmien beregnes som naturlige risikopræmier, der omfordeles blandt de forsikrede i gruppen, således at der sker en udjævning over deltagerne i gruppen.

Dækningerne er enten livsforsikringer eller komplemæntere ydelser hertil.

Matematisk beskrivelse

Som risikodækninger kan anvendes alle de grundformer, der indgår i G82 eller som er nævnt i afsnit 5, Anvendte grundformer.

Til en gruppelivsordning er knyttet en bonusfond, som eventuelt kan være opdelt pr. grundform. Bonusfonden akkumulerer og udlodder gruppens forsikringstekniske resultat, jf. afsnit 14.4 nedenfor.

Bonusfonden forrentes med depotrenten for BP03.

Der gælder, at bonusfonden indgår regnskabsmæssigt som del af den retrospektive hensættelse, og med værdien 0, såfremt den samlede bonusfond er negativ.

Det tilstræbes, at bonusfonden udgør 100 % af præmiesummen, jf. afsnit 14.3 nedenfor.

14.1 Beregning af præmie før omfordeling

For hvert kalenderår beregnes præmien på et givet beregningstidspunkt i 4. kvartal forud for kalenderåret.

Der tages udgangspunkt i de på beregningstidspunktet omfattede medlemmer af gruppen. Det enkelte medlem betegnes med notation i , hvor $i = 1, \dots, N$.

For hver grundform beregnes præmien før omfordeling for forsikrede, i , som

$$\pi_i(x) = \mu_x^d S_x^d + \mu_x^{ai} S_x^{ai},$$

hvor x er hel fyldt alder ultimo kalenderåret. Risikopassiverne er bestemt ved grundlaget gældende for nytegning på BP04 med de for kalenderåret gældende eller skønnede dækningsbeløb. Risikointensiteterne svarer til pensionskassens 2. ordens risiko, jf. afsnit 15.3 nedenfor.

Herefter bestemmes præmiesummen som $\sum_{i=1, \dots, N} \pi_i(x)$

Præmien forøges med et omkostningsbidrag mellem 0 % og 10 % afhængigt af ordningens kompleksitet. Strukturen herfor fremgår af satsbilaget under afsnittet "Satser vedrørende gruppeliv".

14.2 Omfordeling af præmie

Præmiesummen omfordeles efter en fordelings nøgle $(F_i)_{i=1,\dots,N}$, således at risikopræmien for forsikret, i , efter omfordeling bliver

$$p_i = \frac{F_i}{\sum_{i=1,\dots,N} F_i} \sum_{i=1,\dots,N} \pi_i(x)$$

Fordelingsnøglen kan være forskellig for de forskellige dækninger og skal udtrykke en hensigtsmæssig omfordeling. Følgende to hovedformer er typiske:

$F_i = 1$ for alle i , således at præmien bliver ens for alle.

$F_i =$ dækningssummen for police i , således at præmien pr. krone dækning bliver ens for alle.

14.3 Opkrævningspræmie

Endelig bestemmes opkrævningspræmien for den givne grundform ved følgende formel:

$$PR_i = (1-b)p_i,$$

hvor b , positiv eller negativ, angiver bonusfondregulering og fastsættes således, at den forventede bonusfond, jf. afsnit 14.4, ultimo kalenderåret tilnærmes målsætningen jf. afsnit 14.2, under hensyn til en stabil udvikling af opkrævningspræmien.

Ved beregningen af den forventede bonusfond sættes skaderne lig med præmiesummen, jf. afsnit 14.3, eller såfremt der er statistisk belæg herfor de på baggrund af foregående års skadesresultater forventede skader.

14.4 Regnskab og bonusfond

Efter hvert kalenderår opgøres følgende regnskab for kalenderåret for gruppen:

+ Summen af faktiske opkrævningspræmier, $\sum PR_i$

+ Den dertil hørende bonusfondregulering, $\frac{b}{1-b} \sum PR_i$

- Risikobidrag, 3 % af det for gruppen gældende solvensmargenkrav ultimo kalenderåret, opgjort på grundlag af præmier jf. afsnit 14.3

- Skadesudbetalinger, inkl. skadeshensættelser

+ Resultat af genforsikring

= Resultat

Resultatet, positivt eller negativ, overføres til bonusfonden. Der er således tale om et loss carry forward system.

Efter hvert kalenderår kan bonusfonden derfor opgøres ved:

$$\begin{aligned} &+ \text{ Bonusfond primo kalenderår} \\ &- \text{ Bonusfondregulering, } \frac{b}{1-b} \sum PR_i \\ &+ \text{ Resultat af regnskab} \\ \hline &= \text{ Bonusfond ultimo kalenderår} \end{aligned}$$

Posteringsene "Bonusfondregulering" og "Resultat af regnskab" har rentemæssigt valør medio kalenderår.

15 Overskudsregulativ

I dette afsnit beskrives overskudsregulativet i Bankpension.

15.1 Overordnet bonusgruppering

Bestanden i Bankpension opdeles ud fra objektive opdelingskriterier, som depotrente, risikopræmier, omkostningsfradrag og gruppelivsgaranti, i følgende kontributionsgrupper:

Gruppe 1

Denne rentegruppe er identisk med medlemmer på BP03, hvis gennemsnitlige grundlagsrente ved et kalenderårs begyndelse ligger mellem 2 % og 3 %. Hvis den gennemsnitlige grundlagsrente ved et kalenderårs begyndelse er lavere end 2 %, flyttes medlemmet til gruppe 8.

Gruppe 2

Denne rentegruppe er identisk med medlemmer på BP04 med investeringsprofil 2.

Gruppe 3

Denne rentegruppe er identisk med medlemmer på BP04 med investeringsprofil 3.

Gruppe 4

Denne rentegruppe er identisk med medlemmer på BP04 med investeringsprofil 4.

Gruppe 5

Denne rentegruppe er identisk med medlemmer på BP04 med investeringsprofil 5.

Gruppe 6

Denne rentegruppe er identisk med medlemmer på BP04 med investeringsprofil 6.

Gruppe 7

Denne rentegruppe er identisk med medlemmer på BP04 med investeringsprofil 7.

Gruppe 8

Denne rentegruppe er identisk med medlemmer på BP03, hvis gennemsnitlige grundlagsrente ved et kalenderårs begyndelse ligger mellem 1% og 2 %.

Gruppe 9

Denne rentegruppe er identisk med medlemmer på BP12.

Gruppe 10

Denne rentegruppe omfatter gruppelivsgarantien, som er hensættelsen til de forventede skader i perioden fra den 1. januar 2011 til den 1. januar 2014. Garantien dækker, at der er dækning i en 3-årig opsigelsesperiode, som udløber den 1. januar 2014.

Gruppe 11

Gruppe 11 er Bankpensions fælles risikogruppe og indeholder således alle tegnede risikodækninger ved død og invaliditet, herunder de risikodækninger, der er tegnet som gruppelivsdækninger.

Gruppe 12

Gruppe 12 er Bankpensions fælles omkostningsgruppe.

15.2 Opgørelse af depotrente

Udgangspunktet for fastsættelse af den endelige depotrente er det opgjorte afkast for den enkelte investeringsprofil.

Depotrenten fastsættes som investeringsafkast minus PAL med fradrag for betaling til solvens og et generelt fradrag til konsolidering. Hertil kommer ved omvalg af investeringsprofil en udligningsprocent, som udligner forskellen imellem ufordelte beløb.

For BP03 og BP12 er den foreløbige depotrente endelig, med mindre der anmeldes en anden ved årets udgang.

Depotrenten omsættes til en depotrente før PAL ved at dividere med 1 minus PAL-satsen.

Fradrag for solvens

Der indregnes et fradrag for solvenskrav. Dette fradrag fremgår af satsbilaget under afsnittet "Egenkapitalens risikoforrentning".

Fradrag til konsolidering

Dette fradrag fremgår af satsbilaget under afsnittet "Konsolideringsfradrag".

Mindste depotrente

For BP03 og BP12 er der foreløbig fastsat en mindste depotrente før PAL på 3,53 % p.a. Den endelige depotrente anmeldes ultimo året.

Flytning mellem kontributionsgrupper

Ved omvalg fra investeringsprofil I til investeringsprofil J beregnes en udligningsprocent givet ved følgende:

Udligningsprocent(IJ) =

[kollektivt bonuspotentiale

+ bonusmora

+ akkumuleret værdiregulering

- skyggekonto] for investeringsprofil (J) i % af retrospektiv hensættelse i investeringsprofil (J)

- [kollektivt bonuspotentiale

+ bonusmora

+ akkumuleret værdiregulering

- skyggekonto] for investeringsprofil (I) i % af retrospektiv hensættelse i investeringsprofil (I)]

Udligningsprocenten er et fradrag i månedens depotrente i måneden ved skift af investeringsprofil.

Betegnelsen bonusmora anvendes for forskellen imellem 1. ordens reserve og 2. ordens reserve, hvis denne er positiv, dvs. $\max(0, 1. \text{ ordens reserve} - 2. \text{ ordens reserve})$.

Så længe udligningsprocenten imellem investeringsprofilerne på grundlaget BP04 er under 2 %, nedrundes den til 0 % og gruppernes formuer lægges sammen i beregningen af en samlet udligningsprocent fra investeringsprofil 1.

Der kan kun forekomme flytning mellem rentegrupperne 1-8.

Medlemmer kan til enhver tid vælge frit at flytte mellem investeringsprofilerne på BP04 svarende til rentegruppe 2-7. Der kan vælges at flytte en gang om måneden og altid pr. den næste første. Såfremt der har været en mindre tilskrivning på medlemmets 2. ordens konto end på 1. ordens kontoen, vil der ikke være nogen bonusregulering ved årsskiftet og denne forskel betegnes bonusmora. Ved flytninger imellem investeringsprofiler på BP04 bibeholdes bonusmora.

Medlemmer på BP03 svarende til rentegruppe 1 og 8 kan på tilsvarende måde altid flytte til BP04 svarende til rentegruppe 2-7, dog skal der ved en sådan flytning betales et udligningsfradrag svarende til udligningsprocenten.

I omvalgssituationen består de ufordelte midler for investeringsprofilerne på BP04 af kollektivt bonuspotentiale med tillæg af bonusmora og med fradrag af eventuel nedskrivning i bonuspotentiale på fripolice.

Ved omvalg fra BP03 til BP04 frigøres akkumuleret værdiregulering, som tilfalder egenkapitalen i form af tilbagebetaling på skyggekontoen. Ved overførsel af medlemmets depot betales således et 2. ordens fradrag, som i princippet skal dække, at der tilbagebetales en forholdsmæssig del af skyggekontoen til den nye investeringsprofil og at der optjenes ligelig andel i de ufordelte midler i den nye investeringsprofil.

Medlemmer på BP04 kan flytte til BP03 ved invalidepensionering. Hvis medlemmet vælger at forblive på BP04 kan invalidepensionen nedsættes. Dette sidestilles med et omvalg frem og tilbage mellem BP04 og BP03. Dermed bortfalder udligningsprocenten, men bonusmora videreføres.

Pensionskassen oplyser medio måneden en forventet udligningsprocent som en del af prognoseforudsætningerne. Hvis en efterkalkulation indebærer en lavere udligningsprocent, godskrives medlemmet denne forskel. Prognosen for udligningsprocenten er lig med udligningsprocenten måneden forud.

For at beskrive udviklingen i udligningsprocenten, opstilles der nedenfor et eksempel, hvor udligningsprocenten vises i to situationer A og B. A svarer til den forventede status ultimo året og B svarer til en tænkt situation, hvor renten er steget og der har været gevinst på aktiemarkedet. De enkelte størrelser er sat i procent af den retrospektive hensættelse.

	Gruppe 1		Gruppe 2	
	A	B	A	B
Positiv værdiregulering (styrkelser)	4 %	0 %	0 %	0 %
Anvendt bonuspotentiale på fripolice	-1 %	-3 %	0 %	0 %
Akkumuleret værdiregulering i alt	3 %	-3 %	0 %	0 %
Kollektivt bonuspotentiale	0 %		2 %	3 %
Skyggekonto	-6 %	-6 %	0 %	0 %
Bonusmora	0 %		5 %	5 %
I alt	-3 %	-9 %	7 %	8 %

Udligningsprocent (12)	10 %	17 %
------------------------	------	------

Udligningsprocenten fra Gruppe 1 til 2 stiger, hvis renten stiger.

Endelig/foreløbig depotrente

På BP03 og BP12 opgøres depotrenten endeligt ved årsregnskabet afslutning og denne anmeldes som en særskilt sats jf. satsbilaget under afsnittet "Endelig sats for depotrenten for BP03 og BP12".

På BP04 opgøres depotrenten endeligt i forbindelse med den månedlige opgørelse af afkastet. Depotrenterne tilskrives månedligt forud med en midlertidig sats, der er anmeldt i satsbilaget under afsnittet "Depotrenter på BP04".

Alle depotrenter offentliggøres som en sats p.a. Den månedlige sats beregnes som den 12. rod heraf.

15.3 Opgørelse af 2. ordens risikopræmie

2. ordens risikopræmie opgøres på grundlag af forventningerne til årets overskud i forhold til 1. ordens risiko.

Døds- og invaliderisikoen opgøres hver for sig, ligesom der er en opdeling imellem eventuelle og aktuelle dækninger. Dødelighedsresultatet på aktuelle invalidedækninger vil blive overført til invaliderisikoen for de eventuelle invalidedækninger.

Risikopræmien tilskrives månedsvis forud for eventuelle og aktuelle afhængig af risikoen. Disse satser fremgår af satsbilaget under afsnittet "Administration og risiko".

Risikobonus udgør forskellen imellem grundlagets 1. ordens og 2. ordens risikopræmier.

Forventningerne til årets overskud i forhold til 1. ordens risiko opgøres med udgangspunkt i et glidende 3-årigt gennemsnit af gruppernes resultat.

15.4 2. ordens administrationsomkostninger

Omkostningsfradrag opgøres som et fast månedligt gebyr pr. medlem og et procentvist fradrag af de indbetalte bidrag. Disse satser fremgår også af satsbilaget under afsnittet "Administration og risiko". Omkostningsbonus udgør forskellen imellem den indregnede omkostningsbelastning på 5 % og det beregnede omkostningsfradrag.

Der er ingen bonusreduktion af omkostning ved indskud.

Forventningerne til udgifterne til administration af pensionskassevirksomhed med fradrag af genkøbsgebyrer deles i to lige store dele. Den ene del fordeles efter forventningerne til bidrag (administrationsfaktor) og den anden del konteres med et lige stort beløb (fast administrationsgebyr) på hvert eventuelt medlem og hver pensionist i den månedlige kontofremføring.

16 Beregning af bonus (bonusregulativ)

Betegnelsen bonus repræsenterer her forskellen imellem 1. ordens og 2. ordens kontobevægelser. Ved anvendelsen kan bonus ikke være negativ og dermed ikke give anledning til nedsættelse af de garanterede ydelser.

Fællesbestemmelser

De forskellige bonusbeløb opgøres i henhold til dette bonusregulativ og anvendes i henhold til de bestemmelser bestyrelsen har fastsat.

Bonuselementerne er anmeldt som satser i satsbilaget og er beregnet i henhold til pensionskassens overordnede overskudsregulativ, jf. afsnit 15.

I det omfang bonuselementerne ikke er endeligt fastsat, anvendes foreløbige satser. De foreløbige bonuselementer er endelige for de medlemmer, som udtræder forinden.

Følgende tre bonuselementer knytter sig til depotopgørelsen:

Rentebonus

Forskellen imellem depotrenten og grundlagsrenten betegnes rentebonus.

Risikobonus

Forskellen imellem den i grundlaget indregnede risikopræmie og den risikopræmie, der i henhold til overskudsregulativet og satsbilaget er gældende for den pågældende risiko, betegnes risikobonus.

Omkostningsbonus

Forskellen imellem den i grundlaget indregnede omkostningsbelastning og den faktiske i henhold til overskudsregulativet og satsbilaget betegnes omkostningsbonus.

Bonusbeløbet

Det almindelige bonusbeløb består af summen af de tre ovenstående elementer.

Forsikringsrisiko betalt af bonus

Bonusbeløbet anvendes forlods til betaling for gruppelivspræmien indtil den 1. januar 2014. Herudover anvendes bonusbeløbet forlods til betaling af dækninger, som ikke indgår i de beregnete pensioner, jf. definitionen heraf i afsnit 5 ovenfor.

Pensionisttillæg

Solvens- og engangstillæg er udlodning af egenkapitalen og det kollektive bonuspotentiale i forbindelse med udbetaling af ydelser.

Særlige bestemmelser for BP04

Det almindelige bonusbeløb opgøres ved årets udgang eller ved endelig udtræden og kan være positivt eller negativt. Negativ almindelig bonus forrentet med depotrenten henstår til udligning i fremtidig positiv bonus eller under særlige omstændigheder i ugaranteret bonus. Beløbet henstår på depotoversigten som garantitilskud.

En del af det almindelige bonusbeløb kan under særlige omstændigheder overføres til ugaranteret bonus og den anvendelse, som foretages heraf, kan efterfølgende helt eller delvist med fremadrettet virkning inddrages i forbindelse med udligning af negativ bonus.

Omvalg fra BP03 til BP04

Ved omvalg opretholdes negativ bonus forårsaget af udligningsprocenten i form af garantitilskud. Dette garantitilskud afvikles igennem tilskrivning af bonus. Et minimum af bonusbeløbet anvendes ikke til udligning, herefter udlignes 50 % af bonus i garantitilskuddet indtil en maksimumsgrænse, hvorefter hele beløbet udlignes. Garantitilskuddet indgår i udtrædelsesgodtgørelsen. Disse beløbsgrænser fremgår af satsbilaget under afsnittet " Supplerende satser fastsat til reglerne for beregning af bonus".

Omvalg imellem investeringsprofilerne under BP04

Ved omvalg til en anden investeringsprofil opretholdes negativ bonus i form af garantitilskud.

Overførsel til BP03 som følge af forsikringsbegivenhed

I forbindelse med dødsfald eller invaliditet overføres medlemmer fra BP04 til BP03, med mindre medlemmet fravæger denne flytning. I den forbindelse afskrives et eventuelt negativt bonusbeløb (betegnes bonusmora), idet der udlignes i reservespringet. Ved yderligere skift af kontributionsgruppe herefter, opgøres yderligere rettigheder tilknyttet hertil i henhold til afsnit 15.2 ovenfor.

Særlige bestemmelser for BP03

Det almindelige bonusbeløb opgøres ved årets udgang eller ved endelig udtræden og kan ikke være negativt. Denne bestemmelse kan dog ændres, såfremt den er i modstrid med hensynet til kontributionsprincippet eller i øvrigt er u hensigtsmæssig. I så fald vil negativ almindelig bonus forrentet med depotrenten henstå til udligning i fremtidig positiv bonus.

Særlige bestemmelser for medlemmer i BP03 overført fra pensionsafviklingskassen for tidligere funktionærer i Varde Bank

Summen af de årlige solvens- og engangstillæg kan ikke være lavere end 15,31 % af pensionsydelsen på overførselsdatoen med fradrag af den bonusopskrivning, der er sket siden overførselsdatoen.

Særlige bestemmelser for medlemmer i BP03, som har ydelsesdefinerede tilsagn

Medlemmer med ydelsesdefinerede tilsagn optjener ikke nogen form for bonus. Bonusbeløbet opgøres på samme måde igennem året som for BP04, men anvendes ved udgangen af året som betaling for den garanterede ydelsesregulering.

Særlige bestemmelser for BP12

Der gælder, at forskellen mellem 1. ordens og 2. ordens kontoen ikke udlignes, hvis bonus er negativ, altså hvis 2. ordens kontoen er mindre end 1. ordens kontoen.

17 Kontributionsprincipper

I dette afsnit redegøres for de anvendte kontributionsprincipper i Bankpension.

17.1 Fordeling af realiseret resultat mellem grupper og egenkapital

Den enkelte gruppes andel af realiseret resultat jf. § 6 stk. 1 i Bekendtgørelsen om kontributionsprincippet nr. 358 af 6.4.2010

Den enkelte gruppes andel af realiseret resultat består jf. § 2 i bekendtgørelsen bl.a. af følgende dele:

- a) Gruppens andel af investeringsafkastet fratrukket gruppens rentetilskrivning på tegningsgrundlaget
- b) Gruppens betalte administrationsomkostninger fratrukket gruppens andel af de faktiske administrationsomkostninger
- c) Gruppens betalte risikopræmier fratrukket gruppens andel af forsikringskader
- d) Ændring i gruppens akkumulerede værdiregulering
- e) Ændring i gruppens bonuspotentiale på fripolicydelser i henhold til § 8, stk. 2 eller § 9 stk. 1
- f) Gruppens andel af egenkapitalforrentningen

Ovenstående princip giver en rimelig fordeling mellem grupperne, idet fordelingen sker i forhold til, hvorledes den enkelte gruppe har bidraget til det realiserede resultat.

Egenkapitalens andel af realiseret resultat jf. § 6 stk. 2 m.v. i Bekendtgørelsen om kontributionsprincippet nr. 358 af 6.4.2010

Egenkapitalens andel af det realiserede resultat (egenkapitalforrentningen) består af

- a) Egenkapitalens andel af investeringsafkastet, som udgøres af afkastet af de aktiver, der er allokeret til egenkapitalen
- b) Risikoforrentning

Hertil kommer de bevægelser, der samtidig giver anledning til eventuelle ændringer i skyggekontoen, som beskrives nedenfor.

Egenkapitalforrentningen jf. § 6 stk. 3 i Bekendtgørelsen om kontributionsprincippet nr. 358 af 6.4.2010

Egenkapitalforrentningen fastsættes af bestyrelsen som en procentdel af den enkelte gruppes solvenskrav.

Satsen for egenkapitalforrentningen anmeldes forud for hvert kalenderår. Denne sats fremgår af satsbilaget under afsnittet "Egenkapitalens risikoforrentning." I anmeldelsen anføres egenkapitalforrentningen som en procentsats af gruppens hensættelse.

Egenkapitalforrentningen er rimelig i forhold til den risiko, der påhviler egenkapitalen i forhold til den enkelte gruppe, idet satsen afhænger af det solvenskrav den enkelte gruppe belaster egenkapitalen med.

Skyggekontoen jf. § 6, stk. 5-7 i Bekendtgørelsen om kontributionsprincippet nr. 358 af 6.4.2010

Der kan jf. § 6, stk. 5 ikke fordeles en højere andel til egenkapitalen, end at denne andel kan rummes i gruppens positive andel af det realiserede resultat jf. ovenfor.

I år, hvor den anmeldte forrentning ikke kan opnås, overføres underskuddet til skyggekontoen jf. § 6 stk. 6. Bestyrelsen kan dog vælge at afskrive underskuddet som en del af årets overskudsdisposition, hvilket i givet fald anmeldes efter bestyrelsens godkendelse af årsregnskabet.

Beregning af ændring i skyggekontoen pr. kontributionsgruppe sker igennem nedenstående regnskabsmæssige identitet:

Gruppens realiserede resultat	A
Ændring i kollektivt bonuspotentiale	B
Ændring i anvendt bonuspotentiale på fripolice	C
Individuel PAL	I_Pal
Selskabs PAL	S_Pal
Bonus	D
Anmeldt egenkapitalforrentning	E
Anmeldt afvigelse herfra	F
<hr/>	
Ændring i skyggekonto	A - B - C - I_Pal - S_Pal - D - E - F

Denne indebærer, at hvis der er et positivt realiseret resultat efter bonus og PAL, og der ikke er anvendt bonuspotentiale på fripolice, vil kontributionsgruppen kunne betale sin eventuelle andel af skyggekontoen tilbage. Herefter vil resten af resultatet blive opfanget i en ændring i det kollektive bonuspotentiale.

Tilsvarende vil et negativt realiseret resultat efter bonus og PAL, i det omfang det ikke kan dækkes af en ændring i den kollektive bonuspotentiale, kunne dækkes af en ændring i anvendt bonuspotentiale på fripolice (med de begrænsninger der er heri for så vidt angår bonus) og resten vil ende i skyggekontoen sammen med den anmeldte egenkapitalforrentning.

Det kontrolleres løbende, at der jf. § 6 stk. 7 ikke sker omfordeling af betydelig økonomisk størrelse mellem forsikringerne i den enkelte gruppe. Dvs. hvis medlemmer udtræder, kan det blive nødvendigt at nedskrive skyggekontoen med deres andel heraf. Det kan også blive nødvendigt at lukke en gruppe for nyoptagelse, hvis nye medlemmer risikerer at skulle betale af på gammel gæld til egenkapitalen ud over 2 % af den fremtidige hensættelse.

17.2 Fordeling af realiseret resultat indenfor grupper

Regler for fordeling af midler til den enkelte forsikring jf. § 7 stk. 1 og 2 i Bekendtgørelsen om kontributionsprincippet nr. 358 af 6.4.2010

En gruppes kollektive bonuspotentiale kan alene udloddes til forsikringer i gruppen. Fordelingen af midler til den enkelte forsikring sker i henhold til selskabets overskudsregulativ og bonusregulativ.

Fordeling af midler inden for risikogruppen Gruppe 11 og omkostningsgruppen Gruppe 12 sker i form af forlodstilskrivning på medlemmernes 2. ordens konto, idet der fastsættes 2. ordens satser for administrationsomkostninger og risikopræmier. Der anvendes en fordelingsnøgle, som er defineret i overskudsregulativet og anvendes efter bonusregulativet.

Fordeling af midler inden for rentegrupperne sker direkte ud fra andelen af afkastet og ved at tilskrive en månedlig rente, som er fastsat forud eller defineret ud fra afkastet jf. selskabets bonusregulativ.

Den årlige tilpasning af fordelingsnøgler i henhold til overskudsregulativet sikrer mod omfordeling.

Redegørelse for rimeligheden af fordelingen jf. § 7 stk. 2 samt overholdelse af det fordelingsmæssige kontributionsprincip jf. § 7 stk. 3 i Bekendtgørelsen om kontributionsprincippet nr. 358 af 6.4.2010

Alle medlemmer i Gruppe 11 betaler samme naturlige 2. ordens risikopræmie for risikodækningerne. Det tilstræbes derudover løbende igennem overskudsregulativet, at medlemmerne betaler en pris, som dækker forsikringsrisikoen 100 %.

Alle medlemmer i Gruppe 12 er underlagt samme omkostningsstruktur. Medlemmernes betaling for administration sker ved procentuelle fradrag af løbende indbetalinger, et månedligt gebyr og et gebyr ved udtrædelse. Der er på nuværende tidspunkt ingen akquisitionsomkostninger eller mægleradministreret tilgang til pensionskassen. Det samlede niveau for administrationsomkostningerne fastsættes således, at det dækker de faktiske administrationsomkostninger.

Ovenstående sikrer, at fordelingen er rimelig og at det fordelingsmæssige kontributionsprincip er opfyldt over en årrække, idet den årlige tilpasning af fordelingsnøgler sikrer mod omfordeling.

Undervejs i et opsparingsforløb vil det kunne forekomme, at medlemmer i en rentegruppe midlertidigt låner af bonuspotentialerne ud over den grænse for rimelighed, der er fastsat til 2 % af den retrospektive hensættelse. I de fleste tilfælde vil lån efterfølgende blive betalt tilbage.

I forbindelse med udbetaling af pensionsydelse, udtrædelse eller omvalg af investeringsprofil vil det kunne opgøres, om der er tilført en andel af det realiserede resultat ud over grænsen på 2 %.

I så fald vil gruppen skulle kompenseres fra egenkapitalen. Denne kompensation opgøres som en del af årsafslutningen. Såfremt beløbet er af væsentlig betydning, kan der udarbejdes en foreløbig opgørelse heraf.

Forsikringens andel af det kollektive bonuspotentiale udbetales som solvens- og engangstillæg i forbindelse med udbetaling af pensionsydelse. Ved udtrædelse gives der afkald på denne andel.

17.3 Negativt realiseret resultat efter bonus jf. § 8 i Bekendtgørelsen om kontributionsprincippet nr. 358 af 6.4.2010

Hvis det enkelte realiserede resultat efter bonus inden for Gruppe 10-12 er negativt, og hvis dette resultat ikke kan dækkes af gruppens kollektive bonuspotentiale, skal egenkapitalen dække tabet.

Hvis det enkelte realiserede resultat efter bonus inden for Gruppe 1-9 er negativt, og hvis dette resultat ikke kan dækkes af gruppens kollektive bonuspotentiale, kan bonuspotentiale på fripoliceydelse hørende til gruppens forsikringer anvendes. Yderligere tab skal dækkes af egenkapitalen.

Hvis det enkelte realiserede resultat efter bonus inden for Gruppe 10-12 er negativt, og hvis dette resultat ikke kan dækkes ved anvendelse af gruppens kollektive bonuspotentiale, eller ved anvendelse af selskabets egenkapital samtidig med, at selskabet overholder kapitalkravet efter § 126, i lov om finansiel virksomhed, skal den ansvarshavende aktuar straks indberette dette til Finanstilsynet, jf. § 75, stk. 3, og § 108, stk. 5, i lov om finansiel virksomhed.

Hvis det enkelte realiserede resultat efter bonus inden for Gruppe 1-9 er negativt, og hvis dette resultat ikke kan dækkes ved anvendelse af gruppens kollektive bonuspotentiale, bonuspotentiale på fripoliceydelse hørende til gruppens forsikringer eller ved anvendelse af livsforsikringsselskabets egenkapital samtidig med, at selskabet overholder kapitalkravet efter § 126, i lov om finansiel virksomhed, skal den ansvarshavende aktuar straks indberette dette til Finanstilsynet, jf. § 75, stk. 3, og § 108, stk. 5, i lov om finansiel virksomhed.

18 Opgørelse til markedsværdi

Alle beregningsformler er identiske med det tekniske grundlag, afsnit 5 Anvendte grundformer. Der anvendes dog følgende parametre ved hhv. død, invaliditet og udvidet invaliditet:

Parametre gældende indtil den 30. september 2010

Død:

	a	b	c
Mænd	0	5,350	0,044
Kvinder	0	5,174	0,044
Unisex	0	5,262	0,044

Invaliditet:

	a	b	c
Mænd	0,00032	3,14000	0,08
Kvinder	0,00048	3,31609	0,08
Unisex	0,00040	3,22805	0,08

Udvidet invaliditet:

	a	b	c
Mænd	0,000384	3,219181	0,08
Kvinder	0,000576	3,395271	0,08
Unisex	0,000480	3,307231	0,08

Parametre gældende fra den 30. september 2010

Død:

	a	b	c
Mænd	0	4,923111	0,048335
Kvinder	0	4,729771	0,048335
Unisex	0	4,826441	0,048335

Dødeligheden justeres med faktoren $0,995^{(t-2009)}$.

Invaliditet:

	a	b	c
Mænd	0,000224	2,985098	0,08
Kvinder	0,000336	3,161188	0,08
Unisex	0,000280	3,073148	0,08

Udvidet invaliditet:

	a	b	c
Mænd	0,0002688	3,064279	0,08
Kvinder	0,0004032	3,242790	0,08
Unisex	0,0003360	3,152329	0,08

Parametre gældende fra den 31. december 2012 for invaliderisikoen:

Invalideintensiteten på unisex-grundlaget ved invaliditet er defineret som en makehamfunktion med følgende parametre: $(a;b;c) = (0,0002; 4,79; 0,05)$.

For mænd på kønsopdelte grundlag udgør risikoen 80 % heraf, mens den for kvinder udgør 125 % heraf.

Invalideintensiteten ved udvidet invaliditet udgør 120 % af ovenstående.

Supplerende parametre vedrørende dødelighed fra den 1. september 2011

Fra og med den 1. september 2011 opgøres dødeligheden i henhold til den redegørelse pensionskassen har udarbejdet den 1. juli 2011 efter Finanstilsynets specifikke krav til redegørelse for selskabernes dødelighed.

Tabellen for hhv. mænd og kvinder fremgår af satsbilaget, under afsnittet "Dødelighed".

Ved ibrugtagning af det nye markedsværdigrundlag benyttes kun dødelighed for mænd og kvinder, mens dødeligheden for unisex udgår.

Disse dødeligheder repræsenterer niveauet pr. 31. december 2009. Herefter reguleres med det af Finanstilsynet til enhver tid fastsatte benchmark for de forventede fremtidige levetidsforbedringer.

I forbindelse med ibrugtagningen ændres integrationsformler for funktionen L til Laplaces formel uden differencer. I øvrigt bruges samme teknik som i G82. Fyx-tabellerne dannes med udgangspunkt i tegningsgrundlaget BP03.

Supplerende parametre vedrørende dødelighed fra den 31. december 2012

Fra og med den 31. december 2012 justeres dødeligheden hvert år pr. 31. december i henhold til den årlige redegørelse pensionskassen har udarbejdet efter Finanstilsynets specifikke krav til redegørelse for selskabernes dødelighed.

Ægtefælle og børnehyppeghed

Her anvendes de samme hyppigheder og beregningsmetoder, som er gældende i BP03. Dog er de ophørende ægtefællepassiver til alder 65 reduceret med 25 %.

Omkostninger

Omkostningerne i markedsværdiopgørelsen består af følgende 3 satser:

- Omkostning i procent af aftalte bidrag
- Omkostning pr. police for eventuelle
- Omkostning i procent af udbetalt ydelse for aktuelle forsikringer

Risikotillæg

Risikotillægget udgør en fast procent af de retrospektive hensættelser i BP03. Denne sats fremgår af satsbilaget under afsnittet "Satser ved opgørelse til markedsværdi".

Diskonteringsrente

Her anvendes den af Finanstilsynet offentliggjorte diskonteringsrentestruktur.

For pensionsordninger med defineret ydelsesudvikling gælder, at diskonteringssatserne fratrækkes inflationssatsen fra brancheforeningens samfundsforudsætninger, såfremt ydelsen er pristalsreguleret. Denne sats fremgår af satsbilaget under afsnittet "Satser ved opgørelse til markedsværdi".

Udtrædelsesintensiteter

Udtrædelsesintensiteten for pensionister og tjenestegørende fyldt 60 år er 0. For bidragsfri policer efter 12 måneders bidragsfri periode gælder genkøbsandsynlighed 1 og for øvrige policer gælder genkøbsandsynlighed 2. For overgang imellem bidragsbetalt og fripolice gælder en fripolicesandsynlighed.

Disse sandsynligheder udgør følgende:

Alder	Fripolice	Genkøb1	Genkøb2	Alder	Fripolice	Genkøb1	Genkøb2
20	1,9%	0,3%	6,8%	42	6,8%	10,9%	6,8%
21	3,1%	7,1%	8,9%	43	6,6%	10,3%	6,6%
22	4,0%	12,5%	10,4%	44	6,5%	9,6%	6,3%
23	4,7%	16,6%	11,4%	45	6,3%	9,1%	6,1%
24	5,4%	19,6%	12,1%	46	6,1%	8,6%	5,8%
25	5,9%	21,7%	12,5%	47	5,9%	8,2%	5,6%
26	6,3%	23,1%	12,6%	48	5,7%	7,8%	5,3%
27	6,6%	23,8%	12,5%	49	5,6%	7,4%	5,0%
28	6,8%	24,0%	12,3%	50	5,4%	7,0%	4,7%
29	7,0%	23,7%	11,9%	51	5,3%	6,5%	4,3%
30	7,2%	23,1%	11,5%	52	5,2%	6,1%	4,0%
31	7,3%	22,3%	11,0%	53	5,2%	5,7%	3,6%
32	7,3%	21,3%	10,6%	54	5,3%	5,2%	3,3%
33	7,4%	20,2%	10,1%	55	5,4%	4,7%	3,0%
34	7,4%	19,1%	9,6%	56	5,7%	4,3%	2,7%
35	7,4%	17,9%	9,1%	57	6,1%	3,8%	2,5%
36	7,3%	16,7%	8,7%	58	6,7%	3,3%	2,4%

37	7,3%	15,5%	8,3%	59	7,6%	2,9%	2,4%
38	7,2%	14,5%	8,0%	60	8,6%	0,0%	0,0%
39	7,1%	13,4%	7,6%	61	10,0%	0,0%	0,0%
40	7,0%	12,5%	7,3%	62	11,6%	0,0%	0,0%
41	6,9%	11,7%	7,1%	63	13,7%	0,0%	0,0%
				64	16,2%	0,0%	0,0%

Dog er genkøbssandsynligheder og fripoliciesandsynlighed lig med 0 i BP04, hvis der ikke kan være tab forbundne med genkøb.

Opgørelsen af livsforsikringshensættelserne

Værdien af de garanterede ydelser, jf. regnskabsbekendtgørelsen er følgende:

GY = summen af de garanterede ydelser (Yg) * markedsværdipassivet (Pm) + markedsværdien af de forventede fremtidige udgifter til administration (Adm) - summen af de aftalte bidrag (B) * markedsværdiaktivet (Am).

Ved opgørelse af bonuspotentialer på hhv. fremtidige præmier og fripolicydelser opdeles de garanterede ydelser og administrationsomkostningerne i en bidragsbetalt del og en reservebetalt del.

Således er $Y_g = Y_b + Y_f$ og $Adm = Adm_b + Adm_f$.

Bonuspotentialer på de fremtidige præmier, jf. Bekendtgørelse 1310 af 16. december 2008 stk. 9.2, er følgende:

BP = summen af (bidrag * markedsværdiaktivet - markedsværdipassiv * bidragsbetalte ydelser og den bidragsbetalte del af administrationsomkostningerne på de forsikringer, hvor dette er positivt) * (1-0,5*fripoliciesandsynlighed)

Dvs. $\sum (B*Am - Y_b*Pm - Adm_b) * (1 - 0,5 * \text{fripoliciesandsynlighed})$

Bonuspotentialer på fripolicydelser jvf. Bekendtgørelse 1310 af 16. december 2008 stk. 9.3 er følgende:

BF = Summen af (depoter korrigeret med kursværdien - markedsværdipassiv * reservebetalte ydelser og den reservebetalte del af administrationsomkostningerne, dog mindst værdien af de garanterede ydelser på de forsikringer, hvor dette er positivt)*(1-genkøbssandsynlighed)

Dvs. $\sum \max(Dk - \max(Y_f*Pm - Adm_f, GY), 0) * (1 - \text{genkøbssandsynlighed})$

Nedskrivning af bonuspotentialer på fripolicy følger de regler, der jævnfør kontributionsbekendtgørelsen gælder for fordeling af et negativt realiseret resultat. For den enkelte investeringsprofil nedskrives den retrospektive hensættelse forholdsmæssigt ud fra andelen af periodens underskud - såfremt dette kan indeholdes i bonuspotentialer på fripolicy på bestandsniveau.

Depoterne er medlemmets depot inkl. den udloddede betingede bonus, som ikke er anvendt til tilkøb af pensionsydelser.

I henhold til den anmeldte egenkapitalforrentning kan regnskabsresultatet opdeles årets finansafkast i egenkapitalens andel og i hensættelsernes andel. Et underskud på forsikringsbestandens andel kan efter regler beskrevet i overskudsregulativet dækkes i bonuspotentialer på fremtidige bidrag.

IBNR-reserver

Satsbilaget indeholder en sats for opgørelse af IBNR-reserver for forsikringstyperne Kritisk sygdom og Invaliditet.

$IBNR = IBNR\text{-sats} * \text{risikopræmie}$.

IBNR reserven indgår direkte i GY og den retrospektive hensættelse.

IBNR-reserven nedsættes, så hensættelserne på invalide fra de seneste 3 år i de tilfælde, hvor restlevetiden ud fra diagnosen må anses for at være under 3 år, svarer til den forventede udbetaling i 3 år.

Gruppelivsreserve

Optjent ikke-anvendt bonus i gruppelivsregnskabet hensættes ved årets udløb sammen med en opfyldningshensættelse, som dækker gruppelivsskaderne i en garantiperiode, der er 3 år.

De forventede garanterede gruppelivsskader opgøres som summen af de 3 seneste års skader ganget med en justeringsfaktor, der er defineret i satsbilaget.

Bonusreserve

Medlemmer, der er optaget ved overførsel fra pensionsafviklingskassen for tidligere funktionærer i Varde Bank, der ikke har valgt sig over i BP04, er omfattet af en supplerende garanti. Værdien af denne garanti opgøres ved at forøge ydelsen ved beregning af værdien af den garanterede ydelse, GY, med det garanterede beløb.

Beskrivelse af beregningsformler for værdien af garanterede ydelser og fripolicydelser

Ved årsopgørelsen opgøres alle passiver direkte ud fra rentestrukturen.

For pensionsaftaler med friholdte reserver sammenvejes passivet opgjort med og uden PAL fradrag i diskonteringsrenten ud fra den friholdte reserve.

Genkøb i forbindelse med jobskifte og fripolicyintensiteten indregnes ikke i beregningen af værdien af de garanterede ydelser, da det udelukkende berører værdien af bonuspotentialiet på fremtidige bidrag.

Beskrivelse af den retrospektive hensættelse

Den retrospektive hensættelse udgør depotet med tillæg af et eventuelt garantitilskud som følge af, at værdien af de garanterede ydelser på tegningsgrundlaget (fraset bidragshenstand) er højere end depotet. IBNR-reserven og reguleringskontoen fra gruppelivsdækningen indgår i den retrospektive hensættelse.

19 Afgiven genforsikring

Bankpension anvender genforsikring på baggrund af en indstilling fra ledelsen og den ansvarshavende aktuar. Der er tale om en XL-dækning, som dækker kumulskader, der rammer mere end en person.

Dækningsomfanget fremgår af satsbilaget under afsnittet "Sats for egetbehold".